Çarşamba
7
İlk Kânun
1938

İDARE YERİ
İstanbul Nuruosmaniye No. 54
Telgraf: Yenisabah gazetesi
İstanbul
Telefon: — 20798
Birinci yıl — No. 214

YENI SABAH

GÜNDELİK SİYASİ HALK GAZETESİ

ABONE ŞARTLARI

Türkiye	Ecnebi
900 Kr. seneliği	2400 K.
500 Kr. 6 aylığı	1200 K.
260 Kr. 3 aylığı	600 K.
90 Kr. 1 aylığı	300 K.

Posta ittihadına girmemiş memleketler için 26, 14, 7.5 ve 4 lira.

Her yerde
3
KURUŞ

KABARAN İŞTAHA

İtalyanlar Çok Fazla İleri Gidiyorlar

Şimdi Bir Azgın Deniz Gibi Kabarmasına Şahid Olduğumuz Italyan iştahasına Karşı Alman Genişlemesinde Duyulan Sempatiyi Duymak Kabil Değildir

YAZAN: HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Münihte İngiliz başvekili Sir Chamberlain ile Alman Führer'i arasında temin edilen uzlaşmadan sonra Avrupada nisbî bir sükûn devresi başlıyacağı ümitleri hasıl olmuştu. Fakat çok vakit geçmeden milletler arası münasebetler sahasının üzerini yine kara bulutlar kapladı. Şimdilik uzaktan uzağa şimşekler çakmağa başladı ve herkesi bir endişe aldı.

Berlin — Roma mihverini vücuda getiren devletler bir türlü rahat durmasını bilmiyorlar. Diktatörlük rejimleri için gürültü pek tabiî, hattâ zarurî bir "İklim,, dir. Sükûn, normal hayat onlar için felâkettir, mühliktir. Çünkü bu türlü rejimlerin en birinci hikmeti vücudü bir tehlikeye karşı mücadeleye ihtiyaç hissedilmesidir. Ancak böyle bir mücadeledir ki fertleri en başlıca insanî haklarından, hürriyetlerinden fedakârlık yapmağa razı edebilir. Fakat ortada ya dahilî ya haricî büyük bir tehlike mevcut olursa o zaman bir harp hali, bir idarei örfiye rejimi zarurî görünür. Normal hayat avdet elince artık bu rejimin lüzumu kalmaz; milletten de esaslı haklarından fedakârlık talep edilemez. İşte bundan dolayı, diktatörlerin yumruk kaldırmalarına, kılıç şıkırdatmalarına, nutuklarla etrafa bomba atmalarına pek o kadar ehemmiyet verilmiyebilir. Ve bu jestler az çok mazur görülebilir.

İtiraf etmelidir ki Alman Führer'i bu nümayişlerde ölçü hissini kâfi derecede muhafaza etmektedir. Şimdiye kadar Almanya pek çok söyledi, tehdit etti, hattâ filiyata bile geçti, büyük şeyler yaptı, Avusturyayı yuttu, Çekoslovakyayı parçaladı. Ruhr havzasını geri aldı. Fakat bunlar dünyanın hemen her tarafında Almanya aleyhinde hiç bir haset uyandırmadı. Denilebilir ki bütün dünya Almanyaya manen yardım etmiştir. Çünkü Almanya Bu işleri görürken milliyet hissine istinat ediyordu. Başka bir milletin topraklarını ele geçirmeğe teşebbüs etmiyordu.

Fakat şimdi bir azgın deniz gibi kabarmasına şahit olduğumuz İtalyan iştihasına karşı ayni sempatiyi duymak kabil değildir. İtalyanlar işin tadını kaçırıyorlar. Çok fazla ileri gidiyorlar ve hariçte hiç bir ülkede iyi bir tesir yapmıyorlar.

Birdenbire, Alp eteklerinden kopan ve dünyayı bürümek tehlikesini gösteren bir fırtınanın İtalya için ne fayda temin edeceğini tayinden aciziz. İtalya bugün Fransız vatanının bir parçası olan Nis ve Savoie havalisini istiyor, Korsika adasını istiyor, Tunusu istiyor. Bunları böyle ağız patırdısı ile elde edebileceğine eminse hayret ederiz. İşi silâh kuvvetiyle halledeceğini zannediyorsa buna iki kat hayret ederiz.

Fransa Habeşistan değildir ve İngilterenin bir İtalyan tecavüzüne karşı Fransayı yalnız bırakmasına katiyen imkân yoktur. Fransızların bugün dahilî vaziyetleri ne kadar karışık olursa olsun, haricî bir tehlike karşısında müttefikan vatanın müdafaasına koşacak derecede vatanperverlik göstereceklerinde şüphe yoktur.

İtalyanların Fransadan istedikleri topraklar 1859 tarihinde, üçüncü Napoleon zamanında halkın reyine müracaat neticesinde, halkın Fransa ile birleşmeği arzu etmesi üzerine Fransaya geçmiştir. Üçüncü

Hüseyin Cahid YALÇIN

(Sonu 3 üncü sayfada)

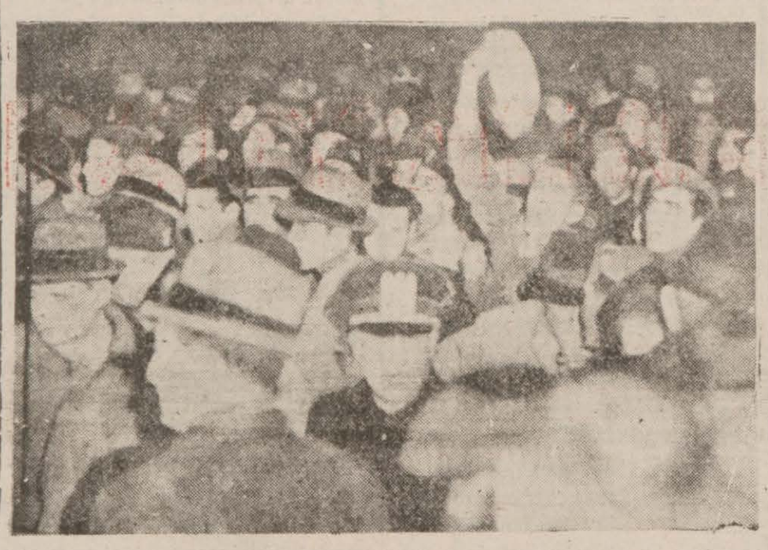

Roma sokaklarında geçen gün Fransa aleyhinde nümayişler yapılırken

İtalyada Tunus İçin Yeni Nümayişler Yapıldı

Romada ve Torinoda Binlerce Talebe Sokaklarda Dolaşarak! "Tunusu İsteriz,, Diye Haykırdı

Roma, 6 (A.A.) — Yüzlerce üniversite talebesi bu sabah Roma sokaklarında dolaşarak "Tunusu isteriz,, diye bağırmışlardır.

Fransız büyük elçiliği önünde nümayişler ihtimaline karşı elçilik civarı polis kordonu ile kapatılmış bulunuyordu.

Faşist merkezinde genel sekreter

(Sonu 3 üncü sayfada)

Taksim Meydanındaki Helâ Yıktırılıyor

Yeni Vali Dün Şehirde Teftişler Yaptı ve bazı Yerinde Emirler Verdi

Yeni İstanbul valisi doktor Lûtfi Kırdar dün yeni vazifesine başlaması dolayısiyle vilâyet ve belediye memurlarına bir tamim göndermiştir. Valimizin gönderdiği bu tamimi aynen neşrediyoruz:

"İstanbul vilâyet ve belediyesine mensup mesai arkadaşlarıma:

İstanbul valiliği ve belediye reisliği vazifesine bugünden itibaren filen başlamış bulunuyorum. Büyük

(Sonu 3 üncü sayfada)

CUMHURREİSİ KASTAMONUDA

İsmet İnönü Dün Yeni Halkevini Açtı. Bugün De Kazalarda Tetkiklerde Bulunaca

Kastamonu, 6 (Hususî muhabirimizden) — Reisicumhur İsmet İnönü, geceyi Alibey mevkiinde geçirdikten sonra sabahleyin saat 8 de Çankırıya varmış ve kalabalık bir halk kitlesi tarafından hararetle karşılanmıştır.

İsmet İnönü, Çankırıda bir müddet tavakkuf ettikten sonra dönüşte daha fazla kalacağını vadederek otomobille hareket etmiştir. Yolda Tosyalılar ve Ilgazlılarla görüşmüş ve tam saat 13,30 da Kastamonuya muvasalat etmiştir.

Halkın coşkun tezahüratı ile karşılanan Cumhurreisimiz doğruca partiyi teşrif etmiş, daha sonra da vali konağında hususî surette öğle yemeğini yemiştir.

İsmet İnönü, öğleden sonra Kastamonu hükûmet konağında memur ve muallimleri kabul etmiş, müteakiben liseyi ziyaret eylemiş ve ondan sonra da Kastamonuda yapılan yeni ve güzel halkevini açmıştır.

Cumhur reisimiz geceyi burada geçirdikten sonra yarın kazalarda teftişlerde bulunacak ve bilhassa keten sanayiinin inkişafı imkânlarını tetkik edecektir.

Alman Hariciye Nazırı Pariste

Fransız-Alman Anlaşması Dün Merasimle İmzalandı

Dolmabahce Faciası Tahkikatı Icin İki Müfettiş Geldi

Atatürkün aziz naaşlarının ziyareti esnasında "Dolmabahçe,, önünde vukua gelen müessif kaza hakkındaki adlî tahkikatın ikmal olunduğunu yazmıştık.

Kazadaki mesuliyet ve tedbirsiz-

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

HER SABAH

Rakamların Belagati

"Son Posta,, arkadaşımız geçen sene memlekette (1.438.051) deste oyun kâğıdının satılmış olduğunu nazarı dikkate alarak bugünkü nüfusumuz göz önünde bulundurulursa aşağı yukarı her iki aileye bir deste iskambil isabet edeceğini hesaplamış.

Arkadaşımız bu umumî oyun iptilâsı karşısında telâş etmekte, endişelenmekte haklıdır. Ancak biz oyun kâğıdının bu fazla revacını başka bir zaviyeden de mütalea ettik: Bir deste oyun kâğıdı (52) iskambilden mürekkeptir. Binaenaleyh memleketimizde bir sene içinde tamam (74.778.652) tane iskambil satılıyor demektir. Şayet "Son Posta,, bir yıl içinde memlekette satılan gazete, mecmua ve kitap sayısı ile bu korkunç rakamı mukayese etseydi arkadaşımızın bizimle beraber, daha çok üzüleceğinde, hayflanacağında şüphe yoktu. A. C.

Anlaşmanın Esasları Nelerdir?

Von Ribbentrop son Roma seyyahatinde Mussolini ile beraber

Fransız Gazeteleri Anlaşmayı Şüphe İle Karşılayor

Paris, 6 (A.A.) — Saat tam 11,10 da Alman hariciye nazırı ile maiyetini hamil bulunan tren istasyona girmiştir. İstasyonda hariciye nazırı Bonnet, hariciye genel sekreteri Leger, hariciye nezareti erkânı Almanyanın ve Fransanın Paris ve Berlin elçileri ve diğer birçok zevat hazır bulunuyordu.

Von Ribbentrop arkasında zevcesi olduğu halde trenden inmiştir. Üzerinde siyah bir kostüm vardı. Von Ribbentrop kendisine doğru ilerlemekte olan Bonneti çok güler yüzle karşılamış ve iki devlet adamı zevkli ve samimî bir el sıkışı yapmıştır. Bu anda Ribbentropun şunları söylediği işitiliyordu:

— Fransaya geldiğimden ve sizi tanıdığımdan dolayı fevkalâde bahtiyarım.

Hariciye nazırına askerî merasim yapılmış ve heyet istasyonun iki tarafına dizilmiş olan Alman koloninin arasından geçerek dışarı çıkkonulan radyoda birkaç söz söyle- Almanların her birinin önünden ayrı

(Sonu 3 üncü sayfada)

İstanbullular Yeni Vali ve Belediye Reisinden Ne İstiyorlar

Istanbulların derdlerini tesbit eden arkadaşımız Dün manifaturacılar ve şoförlerle görüşürken

Yazısı 3 üncü Sayfada

ENVER PAŞANIN ÖLÜMÜNDEKİ ESRAR

Yeni Sabahın Tarihî Tefrikası : 6

Enver Pş. Rusyada, Bakû Kongresinde.

Paşa Locasına Girince Şark Milletleri Murahhasları Selâmladılar

Çıkan kısmın hulâsası

1918 yılı birinciteşrinin sonunda; dört yıl süren Umumî Harp bitmiş ve Talât Paşa kabinesi düşerek İzzet Paşa sadrazam olmuştur.

Enver ve Cemal Paşalar bidayette Sapancada saklanmak istemişler lâkin Alman ataşenavalinin telkini üzerine memleket dışına çıkmaya karar vermişlerdir. Cemal Paşa maiyet zabiti Seyfi Drahoru direktif almak üzere ziyafet gecesi Enver Paşanın yalısına gönderiyor. Enver Paşa Seyfi Beye o gece tamam saat 12 de bir sandalla Balta limanı açıklarında İstanbuldan gelecek motörü beklemelerini ve Cemal Paşayı o motörbota bindirmelerini söylüyor.

Bir gece Enver, Talât paşalarla Bedri ve Nazım beyler Enver Paşanın yalısının rıhtımına yanaşan bir Alman motorbotuna gizlice atlıyorlar. Cemal paşa da Boyacı köyündeki yalısından bir sandala Bedri ve Nazım beyler Enver tuna geçiyor. Bu motorbot paşaları bir torpito muhribine götürüyor ve muhrip Karadenize çıkıyor.

Enver ve Cemal Paşalarla birlikte memleket işine çıkan Sadrazam Talât Paşa

Bir saat sonra karanlıklar arasında ilerliyen motor Anadolu sahilini takip ederek Arnavutköy açıklarındaki Ruslardan alınmış olan bir torpidoya yanaştı..

Motordan Enver, Talât, Cemal paşalarla İzzet paşa kabinesi tarafından gemiden alınmış olan Azmi ve Bedri beyler birer birer torpidoya çıktılar.

Enver Paşa Rusyada

— Enternasyonal komünist parisi icra komitesi namına şark milletleri birinci kongresini açıyorum.

Şiddetli alkışlar arasında biten bu sözlerden sonra Kızıl Rusyanın en mühim bir hâdisesi de sükûnetle tamamlanmış oluyordu.

Nerimanof Kızıl tüllere sarılmış olan kürsiye parmağiyle şiddetle vurunca her kesin gözü bir kat daha açıldı. Bütün salonu dolduran gürsesiyle sükûtu yararak meşhur nutkunu söyledi.

Nerimanof nutkunu tamamlarken binlerce el sanki bir ahenkte harekete başladı. Uzun sıralarda yan yana yükselen başlar ve çehreler sallandı. Biribirine yaklaşmış olan beyaz sarıklardan itibaren muhtelif renkteki kalpaklara ve serpuşlara, nihayet siyah ve kırmızı fese, ipekli yünlü örtülere kadar sarılmış başlar bir buğday tarlası gibi dalgalandı.

Nerimanof kongreye iştirak eden memleket murahhaslarının ismini okudu. Ortaya gelen murahhaslar muhtelif renk ve biçimde, şekil ve boyda halkalandılar. Kongre reisliğine seçilen Zinovyef makamına geldikten sonra diğer murahhaslar da yerlerine oturdular.

Mütebessim bir çehre ile murahhasları selâmlıyarak makama seçildiğinden dolayı teşekkür eden Zinovyef, etli ve kalın parmaklı ellerini kırmızı kürsüye koydu. Sonra gözlerini salonun derinliklerine doğru dikti. Sanki bütün murahhasları bir kere daha gözden geçiriyor muş gibi baktı, baktı. Bir kaç dakika sükût içinde geçen bu vaziyetten sonra Zinovyef tekrar söze başladı:

Kongreden, yapılacak işlerden ve yapılmakta olanlardan bahsettikten sonra muvaffak olmağa yemin ettiklerini ve ittihada dahil 37 memleket namına bu yemini tekrar eder ken salonda birdenbire bir hareket oldu... Başlar birdenbire arkaya döndü ve gözler yukarıdaki locaya takıldı kaldı.

İçeriye Enver paşa girmiş ve doğruca locaya çıkarak kendisine ayrılmış olan mevkie sessizce oturmuştu. Gürültü yapmaktan korkar gibi sandalyesine ilişmiş olan bu kumandan gözlerini hatibe dikmişti. Fakat başlar hâlâ onun üzerinde idi.

Zinovyef onun oturduğunu hissedince kesmiş olduğu sesini birdenbire iki misli daha yüksekten çıkararak sözlerine devama başladı. Bütün salonu heyecanlandırmak ve coşturmak için bütün kuvvetini sarfediyordu. Bazan sesini yavaşlatıyor. Bazan coşuyordu. Fakat hatip sözlerine devam ederken locada oturan Enver paşayı elleri ile selâmlamak mecburiyetinde kaldı. Bunu gören kongre âzâsı başlarını geriye çevirerek elleriyle ve her kes, her millet kendi âdetine göre bu selâmı tekrarladı.

Locada bulunan Enver paşa bu hüsnü kabülden çok memnun olmuştu. Herkese ayrı ayrı iltifata çalışıyordu.

Proğrama göre celse arası tatili yapılmıyarak devam edilecekti. Fakat reis kongreyi biraz tatil ederek Enver paşa ile murahahslar arasındaki vaziyetten husule gelen lâûbaliliğin önüne geçmek istiyordu. Kongre tekrar bütün ciddiyetiyle çalışmasına devam etmeliydi.

Nitekim reis ve ayni zamanda hatip Zinovyef biraz da kendi sebebiyet verdiği bu vaziyetten canı sıkılarak sözlerine şiddetle devam etti.

Lâkin canı sıkıldığı sözlerinden anlaşılıyordu. Sesinin tonundan hissediliyordu. Enver paşa bile hiç Rusça bilmediği halde bir an içinde hâdis olan bu vaziyeti anlamıştı. Zinovyef sözlerine devam etti.

Bu nutuk muhtelif dillere tercüme edilince herkes kongre reisi ve hatibin sözlerini iyice anlamıştı. Tercüme bittikten sonra bir kaç dakikalık bir paydos yapılmıştı. Hiç kimse yerinden kalkmamıştı. Biraz sonra tekrar kürsüye çıkan Zinovyef : Yoldaşlar.. diye hitap ederek başladığı ikinci nutkunda gözlerini yukarı locada bulunan Enver paşaya dikerek bir müddet sustu. Yine bütün başlar Enver paşaya döndü. Fakat zekî hatip derhal sözlerine büyük bir heyecanla başladı ve:

— Bugün Türkiyenin general olarak en büyük adamlarından birine fikrimizi nasıl anladığını sordum. O da bana şöyle izah etti:

(Devamı var)

ŞEHİR HABERLERİ

Piyasada Pamuk Buhranı Var mı ?

Türkiye İtalya arasında yapılan son ticaret anlaşması münasebetiyle anlaşma esaslarına göre İtalyaya Türk pamuklarından verilecek miktar, pamuk kontrolü olarak tesbit edilmişti. İtalya ticaret evleri ticaret mukavelesinin imzasını müteakip İzmir, Adana ve İstanbul piyasalarından pamuk mübayaasına başlamış ve büyük partilerle mal almıştır. Pamuk mensucatı sanayii erbabı pamuk ihracatının artmakta olması dolayısiyle kendi imalâtları için pamuk tedarikinde zorluk çektiklerini sanayi birliğine bildirmişlerdir.

Birlik böyle bir vaziyetin hadis olduğuna ihtimal vermemekle beraber bu sanayi erbabının noktai nazarlarını dinliyerek vaziyeti bir raporla vekâlete bildirmeğe karar vermiştir. Pamuk mensucat imalâthanesi sahip be fabrikatörleri bu münasebetle bugün öğleden sonra millî sanayi birliğinde bir toplantı yapacaklardır.

KÜLTÜR İŞLERİ

Maarif müdürü Şilede

Maarif müdürü Tevfik Kut teftiş maksadiyle dün Şileye gitmiştir.

Konferans

Dün saat 18,10 da üniversite konferans salonunda profesör doktor Rasenberg 3 üncü konferansı vermiştir.

Konferansta kuyruklu yıldız, şehab ve meteorlar anlatılmış ve bu hayret verici sema hâdiseleri büyük bir talebe kitlesinden başka üniversite rektörü, dekan ve profesörler tarafından derin bir alâka ve heyecanla dinlenmiş ve çok alkışlanmıştır.

BELEDİYEDE

Yeni Darülâceze müdürü

Darülaceze Müdürü Cemilin tekaütlüğü kabul olunarak yerine belediye müfettişlerinden doktor Bekir Zafir tayin olunmuştur.

Birehaneye tecavüz eden mahkûm oldu

Kadri isminde bir adam dün fitil gibi sarhoş bir vaziyette Beyoğlunda Özcan birahanesine tecavüz etmekten suçlu olarak dün cürmü meşhut mahkemesine verilmiştir.

Kadri Muhakemede:

— Sıtmam vardı!.. Şarap içmemi tavsiye ettiler ve sıtmayı biçak gibi keser dediler. Ben de iki bardak şarap içtim. bu kadarcıkla sarhoş olmuşum!..) demiştir.

Muhakeme heyeti, kendisinin cürmünü sabit görmüş ve 55 gün hapse mahkûm ederek hemen tevkif eylemiştir.

İKTİSAT İŞLERİ

Buğday fiatları

Dün şehrimize 40 vagon buğday gelmiştir. Buğdayların 5 vagonu sert ve 35 vagon pumuşaktır. Gelen mallar arasında mevrudatın fazlalığına rağmen yumuşak buğdaylar da 3 ve sert buğdaylar da 2 para yükselme olmuştur. Bundan başka 15 vagon arpa 5 vagon mısır gelmiş ve hepsi satılmıştır.

Ayrıca 936 kilo yıkanmış güz yünü kilosu 79,5 dan verilmiştir. 30 ton keten tohumu 12 den, 22 ton kuş yemi 5,9 dan satılmıştır.

Dün piyasamıza 2 vagon patates ve 2 vagon tiftik getirilmiştir.

Sanayi birliğinde

Sanayi birliğinin senelik faaliyet raporuna göre yapılacak işler tahkik edilmektedir. Geçen yerli malar sergisinde, birliğin sergi hakkında tesbit ettiği mütalealarla varidat ve masarifatı gösteren cetveller hazırlanmış olduğundan perşembe günü birlik idare heyeti toplantıya davet edilmiştir. Toplantıda bütün hesaplar tetkik edilecektir.

Okuyucularımız Diyor ki:

Türk firması altında açılan ticaretheneler

(Son günlerde bazı ecnebî eşhası ve müesseselerin Türk firması altında gizli gizli ticaret yapmağa kalkıştıklarını şu küçük misalle anlatacağım:

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde geçenlerde bir pastacı dükkânı açıldı. tabelâsının üzerinde bir Türk ismi yazılı bulunan bu ticarethaneyi ben öz bir vatandaşımın zannediyordum.

Fakat soruşturunca bunun bir ecnebiye aid olduğunu ve ayda 30 lira aylık vermek üzere yanına aldığı bir Türkün isminden istifade ederek burasını açtığını duydum.)

Yeni Sabah — Bu hususta alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.)

Halk Bankası Ayın 22 sinde Açılacak

İstanbul halk bankası, banka müdürünün tayin edeceği bir günde açılacaktır. Kuvvetle zannolunduğuna göre bu açılış merasimi bu ayın 12 sinde yapılacaktır. Dün banka idare meclisi toplanarak idare meclisi reisliğine şehir meclisi azasından Tevfik ve ikinci reisliğe de ikinci müdür Lûtfullahı intihap etmişlerdir.

Bankanın açılış merasiminin başbakan Celâl Bayar tarafından yapılması kuvvetli bir ihtimal dahilindedir. Bankayı Celâl Bayar açtığı akdirde bankadaki ilk hesabı kendisinin alması teklif edilecektir.

POLİSTE

14 yaşında bir hırsız

Polis dün henüz "14" yaşında bulunan bir küçük hırsızı yakalamıştır.

İsmet isminde bu çocuk; dün Tavukpazarında kahveci Hakkının dükkânının önüne bıraktığı bir dolu gazoz kasasının yanına yerden sürüne sürüne yaklaşmış ve 4 şişe gazozu göğsüne doldurmuştur.

İsmet tam 5 inci dolu gazoz şişesini de göğsüne sokarken yere düşürmüştür. Bu suretle hırsızlıktan haberdar olan Hakkı hemen kendisini yakalıyarak polise teslim etmiştir. Zabıtadan adliyeye teslim olunan küçük hırsızın muhakemesi dün gizli yapılmış ve 3 üncü sulh ceza muhakemesi kendisini 3 ay hapse mahkûm etmiştir.

Yalnız, yaşının küçüklüğünden bu ceza 4 güne indirilmiştir.

Yaman bir hırsız yakalandı

Ayvansaray ve Balat semtlerinde bir çok hırsızlıklar yapan Rıza isminde birisi dün polis tarafından yakalanarak müddeiumumîliğe verilmiştir.

Rıza, bu meyanda Ayvansaray parti binasına da iki defa gizlice girerek oradan eşyalar çalmıştır.

Kendisinin bu eşyaları Sedat isminde birine sattığı anlaşıldığından Sedat ta tutulmuştur.

İki suçlu müddeiumumîlikten Sultanahmet sulh 1 inci ceza muhakemesine verilmişlerdir.

Muhakeme Rızayı tevkif etmiş, Sedadı serbest bırakmıştır.

Denizdə bir ceset bulundu

Dün Kabataşta sandal havuzunda bir ceset bulunmuştur.

45 yaşlarında kadar tahmin olunan bu ceset bir erkeğe aittir. Üzerinde siyah pantalon, fildekoz bir fanila vardır.

Ceset havuzun 4 metre kadar derinliğinde bulunmuş ve adamın gasyan ettiğine dair izler de görülmüştür.

Adliye tabibi Salih Haşim cesedi muayene ederek morğa kaldırılmasına lüzum görmüştür. Zabıta ehemmiyetle tahkikata devam etmektedir.

Floryaya Vapur Seferleri Bu Yıl Başlıyacak

Deniz bankın Yalova ve Adalar hattı için 500 kişiyi istiap edecek bir şekilde yaptıracağı seri motörlerin tamamlanmasiyle bu hat için Almanyadan gelecek vapurlarla bankanın elinde vapur kadrosu hayli artmış olacağından gelecek sene içinde Adalar tarifesinde mühim tebeddüller olacağı söylenmektedir.

Deniç ticaret müdürlüğünün verdiği raporlara göre yandan çarklı vapurlar daha uzun bir müddet için sefere elverişli olduğundan yeni vapurların gelmesini müteakip çürüğe çıkarılmayıp senelerden beri düşünülen Florya seferlerine tahsis edilecektir.

Bu sene Adalar hattı getirilen iki vapur sebebiyle tarifelerde halkın lehine olarak yapılan tebeddüller gelecek sene daha geniş bir surette tatbik edilecek ve bütün Adalarda her nevi işle meşgul olan kimselerin kış ve yaz oturabilmeleri temin edilmiş olacaktır.

DENİZLERDE

Avrupaya gidecek talabeler

Deniz bankın orta mektep mezunları arasında açtığı Avrupa imtihanında 31 kişi muvaffak olmuştu. Bu gençler yarından itibaren bankanın Haliçteki atölyelerinde staja başlıyacaktır.

Bir sene devam edecek olan staj müddetinden sonra açılacak olan ikinci bir imtihan neticesinde muvaffak olanlar Avrupaya gönderileceklerdir. Bu namzetlere staj müddetleri zarfında 50 lira ücret verilecektir.

Yanlış bir haber

Dün bir refikımızda İskenderiye hattına yeniden seferlere başlanacağı hakkında bazı haberler çıkmıştır. Dün deniz bankta yaptığımız tahkikatta bu seferlerin yapılacağına dair olan havadislerin asılsız olduğu anlaşılmıştır.

İskenderiye seferinde kullanmak üzere Kanadadan iki vapur satın alınması hakkında da bugün için verilmiş bir karar mevcut değildir.

İki usta hırsız yakalandı

Emniyet Müdürlüğü 2 inci şube 2 inci kısım memurları şehrimizin muhtelif semtlerinde hırsızlık yapan iki mahir hırsızı yakalamıştır.

Mehmet ve çiçekçi Foti namile maruf olan bu sabıkalılar, bir müddet evvel Pangaltıda (Şahan) gazinosu altındaki Sahakın tütüncü dükkânını soymuşlar ve bir kaç gece sonra da Bakırköyüne giderek Süleyman isminde birinin bahçesine girmişlerdir.

Fakat Süleyman bunu sezerek arkalarından silâh atmış Fotiyi yaralamıştır.

Mehmet; arkadaşını kanlar akarak ertesi sabah Gureba hastahanesine götürmüş ve kazaen; tabancasını temizlerken yaralandığını söylemiştir.

Bu suretle Ahmet ismi verilerek Gureba hastahanesine yatırılan Fotinin Müslüman olmadığı görüldüğünden Balıklı hastahanesine gönderilmiştir.

Foti Balıklı hastahanesinde bir gece yatmıştır. Fakat bu bir gece esnasında hastalara ve hademelere ait bütün tütün tabakalarını, el fenerlerini ve saatleri de gizlice çalmağa muvaffak olmuş ve sabah olunca hastahaneden kaçmıştır.

Foti nihayet evvelki gece Galatada yakalanmıştır.

Mehmet de tutulmuş, her ikisi Adliyeye verilerek tevkif olunmuşlardır.

Tramvaydan düşen muallim öldü

Bir sene evvel Galatasaray lisesinde fizik muallimliği etmiş olan İzaaro isminde bir adam geçen hafta Beyoğlundan bir tarmvaydan düşerek ağır surette yaralanmıştır.

Eski muallim dün kaldırıldığı Pastör hastahanesinde ölmüştür.

Mısır çarşısında Yeniden çöküntü Asarı göründü

Mısır çarşısının Bahçe kapıya açılan kapısından bundan altı sene evvel iki üç tane taş düştüğü için kapı inhidam etmek tehlikesini göstermişti. o zaman esaslı bir surette tamir edilmiyen kapının bu kısmı bir kaç tahta ile kapatılmış ve memleketin turistik bakımından mühim kıymeti olan çarşının bu kapısı senelerce bu şekildeki çirkin vaziyette kalmıştı. Çarşının birçok yerlerinde olduğu gibi bu defa kapıda da daha geniş mikyasta çöküntü asarı görülmekte olduğundan içerideki esnaf tekrar şikâyete başlamıştır. Fakat bu defa da başka bir mesele baş göstermiştir.

Kapalı çarşıya belediye, evkaf ve müzeler idaresi ayrı ayrı hak etmekte fakat buna rağmen husule gelen çöküntüleri ve yıkıkları hiç biri yaptırmamaktadır.

Çarşının içinde bulunan dükkânların sahipleri de ancak dükkânların yerlerine tasarruf etmeğe hakları olup duvar tavan gibi esaslı inşaatta hakları olmadığından çöküntüleri tamir edememekte ve bu tarihî çarşı da günden güne harap olmaktadır.

Esnaf ve mal sahipleri bu kerre alâkadarlar nezdinde yeniden teşebbüslerde bulunmağa karar vermişlerdir.

MAHKEMELERDE

Uyurken parasını çaldırmış

Mehmet isminde bir tüccar bayramı geçirmek üzere şehrimize gelmiş, fakat bir müddet daha burada kalmağa lüzum görmüştür.

Mehmet, evvelki gün Gülhane parkına gitmiş ve bir kanapeye oturarak orada uyuyup kalmıştır.

Bu sıralarda yine Mehmet ismindeki biri kendisinin yanına yaklaşmış ve gizlice 6 lirasını cebinden çalıp kaçmıştır.

Mehmet uyanıp parasını cebinde bulamayınca polise baş vurmuş ve şüphe üzerine diğer Mehmedi yakalatmıştır. Suçlu dün Sultanahmet birinci ceza mahkemesi huzuruna çıkarılmıştır.

Mehmet cürmünü inkâr etmiş ve hâkime:

— Mademki bu adam oyurken parasını çaldırmış beni uyurken nasıl görmüş? Gördü ise yakalaması lâzımdı!... demiştir.

Hâkim Reşit; bu makul müdafaa üzerine Mehmedi serbest bırakmıştır.

Bir iftira davası

Uzun müddettenberi şehrimizde çalışan iki Fransız tebaalı tüccar birbiri aleyhine muhakemelerimizde dava açmışlardır:

Evvelâ; Feniks Friyan isminde bulunan bu Fransızlardan biri arkadaşı Lüsyen Fotinin kaçakçılık yaptığı hakkında asliye beşinci ceza mahkemesine ihbarda bulunmuştur.

Fakat bu ihbar tahhakkuk etmemiş ve Lüsyen beraet etmiştir.

Mumaileyh beraet eder etmez asliye 3 üncü cezaya müracaat ederek Feniks aleyhine bir iftira davası ikame etmiştir. Dün asliye üçüncü cezada bu davaya bakılmıştır.

Dün Feniks ihbarda bulunmadığını söylemiş, fakat tahkikat neticesinde kendisinin şifahî ihbarda bulunduğu tahakkuk etmiştir. Muhakeme müdeiudmumînin mütaleasını bildirmesi için kalmıştır.

TAKVİM

7 İlk Kânun 1938 Çarşamba

Hicrî: 15 Şevval 1357
Rumî: 24 Son teşrin 1354

Kasım: 30

Doğu saati : 7,10

Öğle : 12,05 — İkindi : 14,28
Akşam: 16,41 — Yatsı : 18,19
İmsak : 5,26

SON HABERLER

Finlandiya Elçisinin Matbuata Beyanatı

"Atatürk, Yalnız Türkiyenin Değil bütün insaniyetin malı idi,,

İzmir, 6 (A.A.) — Finlandiyanın Ankara sefiri ve fevkalâde murahhası B. Onni Talas şehrimize gelmiştir. Bugün Budapeşteye gitmek üzere hareket edecek olan sefir, şu beyanatta bulunmuştur:

— Türk milletinin kaybettiği Büyük Şefi Atatürkün cenaze töreninde memleketimi temsil etmek üzere Ankaraya geldim. Finlandiyanın Macaristan sefirliği de uhdemdedir. Atatürkün vefat haberini Budapeştede aldım. Asrımızın büyük adamı Atatürkün ufulü Türk milleti kadar bizi de müteessir etti. Bu büyük adam yalnız Türk milletini değil, bütün insaniyetin malı idi.

Ben, Türkiyede bulunduğum zamanlarda fırsat buldukça seyahat ederim. Bu itibarla cenaze merasiminden sonra tekrar Budapeşteye dünmekliğim icap ettiğinden Ankaradan Kayseriye ve oradan Adana ile Mersine uzandım. Şimdi de İzmire geldim. Gezdiğim yerlerde yeni Türkiyenin her sahada büyük terakkilere mazhar olduğunu gördüm. Atatürkün yarattığı yeni ve modern Türkiyenin bilhassa ekonomide hayrete şayan bir inkişaf gösterdiğini müşahede ediyorum. Gördüklerim bana büyük ümitler verdi. Umarım ki Finlandiya Türkiye ile İktısadî sahada bundan sonra çok iyi münasebetler tesis edebilecektir. Ben, bunun için çok çalışıyorum. Gezdiğim yerlerde Türklere has olan büyük nezaket ve misafirperverlikle karşılandım. İzmiri çok sevdim. Bu şirin ve modern şehri tekrar ziyaret etmek isterim.

Finlandiya, Türkiyeye kâğıt,pamuklu mensucat, lâstik, ayakkabı ve krema makineleri gönderiyor. Mukabilinde tütün, kuru meyva, buğday alıyor. Türkiyenin nefis incirleri ile üzümü memleketimizde büyük rağbet kazanmıştır. Ben bile bugün çarşıdan iyi icir ve üzüm aldım. Şaraplarımız da yavaş yavaş hariçte tanınıyor. Senenin birkaç ayını Budapeştede birkaç ayını da Ankarada geçiriyorum. Zevcim ve ben Türkiyeye her geldiğimizde büyük bir sevinç duyarız.,,

İtalyada Tunus İçin Yeni Nümayişler Yapıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nümayişçilere hitaben söylediği nutukta İtalyanın, hakkını almasını bilen bir şef tarafından idare edilmekte olduğunu ve binaenaleyh İtalyan milletinin nihaî zaferden emin olabileceğini ehemmiyetle kaydeylemiştir. Hatibin bu sözleri "Tunus, Tunus,, avazeleriyle karşılanmıştır.

Diğer taraftan nümayişçi talebe Fransız seyahat bürosunun önüne gittiklerinden büro, polis komiserinin talebi üzerine on beş dakika kapılarını kapamıştır.

Torinoda nümayişler

Roma, 6 (A.A.) — Torinodan la Tribune gazeteine bildirildiğine göre, muallim mektebi talebeleriyle diğer yüksek mektep talebeleri muazzam bir alay teşkil ederek şehrin büyük sokaklarından geçmişler ve milli marşlar arasında "Tunusu isteriz, Korsikayı isteriz,, diye bağırmışlardır. Üzerinde Korsiya İtalyandır, Tunus garbî Akdenizde İtalyanın hakkaniyetli talepleridir,, cümleleri yazılı bayraklar taşınmıştır. Talebelere halk da karışmış ve muazzam alay iki tarafta toplanan halkın faşist selâmları arasında şehri dolaşmıştır.

Romada inkisar

Roma, 6 (A.A.) — Havas: Chamberlainin avam kamarasında Akdenizdeki İtalyan metalibatına karşı İngiliz noktai nazarına dair yapmış olduğu beyanat, Roma mahafilinde hayretle karşılanmıştır.

Filhakika Roma mahafili mezkûr metalibatın İtalyan — İngiliz anlaşmasına aykırı bulunmadığı mütaleasında idi. Hususiyle ki yine mezkûr mahafil, İngilterenin bu mesele yüzünden Roma ile baş gösteren anlaşmayı hiç de bozmak istemiyeceği kanaatini besliyordu.

İşte bunun içindir ki, Roma mahafilinde bu akşam bir inkisarı hayal müşahede edilmektedir. Maamafih İtalyan matbuatının hücumları devam etmektedir. Fakat bu hücumlar daha ziyade Fransız gazetelerinin neşriyatını istihdaf eylemektedir.

İngiliz gazetelerine göre

Londra 6 (A.A.) — Times gazetesi diyor ki:

"İtalyan gazetelerinin neşriyatına bakılırsa İngiliz efkârı umumiyesi İtalyan metalibatına muzahirdir. Halbuki bu katiyen varit değildir. Şurasını da ehemmiyetle kaydedelim ki, İtalyan matbuatı, İngilterenin Roma nezdinde bu meselede yaptığı şiddetli teşebbüs hakkında hiç bir kelime yazmamaktadır.,,

Nevs Chönicle gazetesi, gerek ingiltere gerek Fransa için biribirlerine sıkı sıkıya bağlı kalmak zaruretine ve totaliter devletler tehditlerine karşı ayni azmı göstermek zaruretini tebarüz ettiriyor.

Dolmabahçe Faciası Tahkikatı İçin İki Müfettiş Geldi

(Baştarafı 1 inci sayfamızda)

lik noktaları birer birer gösterilen bu fezlekenin; vilâyet memurin muhakemat encümeni tarafından tetkiki de bugünlerde süratle bitirilecektir.

Diğer taraftan dahiliye vekâleti de meseleyi büyük bir hassasiyetle incelemek üzere şehrimize iki mülkiye müfettişi göndermiştir. Sami ve Ali Seyfi isminde bulunan bu müfettişler dün sabah şehrimize gelmişler ve doğruca vilâyete giderek kendilerine ayrılan büroda ehemmiyetle tahkikata başlamışlardır.

Hâdise esnasında orada bulunan memurlar idareciler ve vakaya şahit olanlarla 6 yaralı da müfettişler tarafından dinlenecektir. İki müfettiş; dünden itibaren bu şahitlerin malûmatlarına müracaat etmeğe başlamışlardır.

Diğer taraftan emniyet işleri umum müdürlüğü de şehrimize bir emniyet müfettişi yollamıştır.

Bu müfettiş de dün sabah şehrimize gelmiş ve emniyet müdürlüğünde müfettişler odasında meşgul olmağa başlamıştır.

Mumaileyh, vaka anında orada bulunan memurların ve onlara lâzım gelen emirleri veren âmirlerin ifadelerini almağa başlamıştır.

Müfettişler tahkikatı süratle bitirerek mesulleri tesbit edecekler ve bilâhare muhkemede kendilerinden hesap sorulacaktır.

Hicret eden Yahudi çocukları

Viyana 6 (A.A.)— Viyana yahudi cemaati reisi B. Povenherz'in Londrada yapmakta olduğu müzakereler, ilk bir neticeye müncer olmuştur.

Perşembe günü 1000 i İngiltereye, 2 bini Hollandaya gitmek üzere 3000 yahudi çocuğu Viyanadan hareket edecektir.

KABARAN İŞTAHA

(Baştarafı 1 inci sayfamızda)

Napoleon İtalyan milletinin vahdetini temin etmek ve İtalyayı ecnebî hâkimiyetinden kurtarmak için Avusturyaya karşı ilânı harp etti. Onun bu yardımına mukabil İtalyanlar Savoie vilâyetinde halkın reyine müracaate razı oldular ve Nis şehri ile havalisinin Fransaya iltihakını kabul ettiler.

İtalyanlar şimdi bu işten geri dönmek istiyorlar. Eğer bütün eski pazarlıklar ve mukaveleler feshe dilerek tekmil hesaplar yeni baştan görülecekse İtalyanın neden dolayı bu dadar şey istemekle iktifa ettiklerine hayret ederiz. Çünkü eski Roma imparatorluğuna varislik iddia edenler için eski Gaule kıtasına tamamen hâkimiyet iddiasına kalkmak zor bir iş olmamalıdır.

Ancak vakayii bizim gibi uzaktan seyredenler istemekle elde etmek arasında epeyce bir mesafe bulunduğunu düşünmekten kendilerini menedemezler. İtalyanlar lâtin kardeşleri Fransızların kahramanlığını, vatanperverliğini pek güzel bilirler. Kendilerini Avusturya ve Alman ordularının şiddetli hücumlarına karşı müdafaaya koşan ve İtalyayı harbin en buhranlı dakikasında büyük bir felâketten kurtaran eski silâh arkadaşlarının meziyetlerini düşünmemiş olacakları şüphesizdir. Şimdi bu ordu ile Alp hudutları üzerinde boğazlaşmak İtalya için ne hoş, ne kolay bir maceradır. Böyle olduğu halde gürültüye pabuç bırakmıyacağı muhakkak olan Fransayı bu kadar rencide etmekte ve Avrupayı gürültüye boğmakta İtalya için ne menfaat tasavvur edilebilir?

Burasını bir türlü anlıyamadığımız için hayretler içindeyiz. Hele böyle bir mesele çıkarıp neticede elleri boş geri çekilmenin İtalyan diktatörlüğünün prestijini arttırmağa hiç de faydası olmıyacağını düşündükçe bu hayretimiz bir kat daha artıyor.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Fransa Almanya Anlaşması

(Baştarafı 1 inci sayfamızda)

ayrı durmuş ve onları nazi selâmı ile selâmlamıştır.

Resmini çekmek istiyen fotoğrafçıların önünden süratle geçmiş ve Fransız halkına hitaben istasyona konulan radyoda birkaç söy söylemesi rica edildiği halde beyanatta bulunamıyacağını söyliyerek uzaklaşmıştır.

Alman heyeti doğruca konkordia meydanındaki büyük palas oteline inmiştir. Meydanda seyrysefer muvakkaten tatil edilmiş bulunuyordu. Halk ise polis müfrezeleri tarafından çok uzak mesafelerde durdurulmuştu.

Bir müddet sonra hariciye nazırı otelden çıkarak Elize sarayına gitmiştir.

Alman hariciye nazırı reisicumhur tarafından hususî olarak kabul edilmiştir. Almanyanın Paris büyük elçisinin de hazır bulunduğu bu mülâkat 25 dakika sürmüş ve reisicumhurun mesai odasında çereyan etmiştir.

Alman hariciye nazırı saat 13,15 te Başvekâlete gitmiş ve başvekilin öğle ziyafetinde bulunmuştur.

Saat 15 te hariciye nezaretine giden Von Ribbentrop orada Fransız hariciye nazırı Bonnet ile Fransız — Alman deklarasyonunu imzalamıştır.

İmzayı müteakip iki hariciye nazırı konferans salonuna çekilerek uzun müddet görüşmüşlerdir.

Paris, 6 (A.A.) — Fransız — Alman deklarasyonunun metni şudur:

Fransa cumhuriyeti hariciye nazırı Georges Bonnet ve Reich hariciye nazırı Joachim von Ribbentrop, hükûmetleri namına ve hükûmetlerinin emriyle hareket ederek, Pariste 6 Kânunuevvel 1938 deki mülâkatlarında aşağıdaki hususatı kararlaştırmışlardır:

1. — Fransız hükûmeti ile Alman hükûmeti, Fransa ile Almanya arasından sulh ve iyi komşuluk münasebetlerinin Avrupa vaziyetinin tarsini ve umumî sulhun idamesinin esaslı unsurlarından birini teşkil ettiği kanaatine tamamiyle iştirak etmektedir. Binaenaleyh iki hükûmet iki memleket arasındaki münasebetlerinin bu istikamette inkişafını temine bütün kuvvetleriyle çalışmaktadır.

2. — İki hükûmet, memleketleri arasında araziye müteallik hiç bir meselenin muallâkta kalmamış olduğunu müşahede eder ve bugün memleketleri arasında çizilmiş bulunan hududun katî olduğunu resmen tanır.

3. — İki hükûmet, aher devletler le olan hususî münasebetleri kaydı ihtirazisiyle, iki memleketi alâkadar eden bütün meseleler hakkında temasta kalmağa ve bu meselelerin mustakbel inkişafı enternasyonal müşkülât çıkarmak tehlikesini gösterdiği takdirde biribirleri ile istişarede bulunmak kararındadır.

İşbu deklarasyon derhal meriyete girecektir.

Paris 6 (A.A.) — Paris gazeteleri, umumiyetle B. Fon Ribbentrop ile B. Bonnetin bugün imza edecekleri Fransız — Alman iyi komşuluk beyannamesinin hakikî kıymeti hakkında oldukça şüpheve tereddüt izhar etmektedirler.

Hattâ yarı resmî organlar, bu beyannamenin psikolojik ehemmiyetine işaret etmekte ve bu beyannemenin "iki memleket arasında daha iyi münasebetlere şahit olacak bir devrin mukaddemesine alâmet olması,, temennisini izhar etmekle beraber Fransanın, İngilterenin Münihte B. Chamberlain ile B. Hitler arasında imza edilmiş olan beyannameden sonra ittihaz etmiş olduğu hattı hareketi mümasil bir hattı hareket takip ve kendi teslihatını tavkiye ve teksif etmesi lüzumunda israr eylemektedirler.

Birçok gazeteler, Almanyanın dostluk vaadlarının sadece "Fransayı uyutmak,, için çevrilmekte olan bir manevradan ibaret olduğunu ve bugünkü beyannamenin "alelâde bir kâğıt parçası,, ndan başka bir şey olmadığını iddia etmektedirler.

Komünistler, Alman misafiri pek bayağı ve hakaretli bir lisanla karşılamakta olup diğer bazı gazetelerin edası da bunlardan hiç farklı değildir.

B. Leon Blum, Populaire gazetesinde B. Fon Ribbentropun Parisi ziyaretinin "Fransız hissiyatına tecavüz,, demek olacağını yazmaktadır.

İstanbullular Yeni Vali ve Belediye Reisinden Ne istiyorlar

İstanbulluların ihtiyaçları nelerdir? Yeni vali ve belediye reisimize bunu duyurmak için büyük bir anket açtık. Ve dün sabahtan itibaren bir arkadaşımızı bu işe memur ettik. Kendisi İstanbulun her tarafını dolaşmakta ve halkın yeni vali ve belediye reisinden beklediği şeyleri tesbit etmektedir.

Bunları sıra ile neşrediyoruz:

Mustafa Remzi Ercan (Sultanhamam Zümrüt manifatura mağazası)

— Eminönündeki meydan istimlâki bitikten sonra açılacak bu büyük meydanda bir parkın yaptırılması ve bilhassa bu parkın orta yerine Atatürkün bir heykelinin dikilmesi çok yerinde olur. Sarayburnu müstesna İstanbul cihetinin hiç bir yerinde Atatürkün bir heykeli yoktur. İcap ederse bütün İstanbul tüccarları Atatürkün bu heykeli için seve seve teberrularda bulunuruz.

Yahya Galip: (Manifatura tüccarı).

— Maalesef şimdiye kadar medenî haklardan istifadesi ihmal edilen Kasımpaşa imar edilmeli ve hiç olmazsa iskeleye kadar tramvay getirilmelidir. Hem Kasımpaşanın Beyoğlu ile yakınlığı gözönüne getirilse görülür ki bu tramvay hattının yapılması zannedildiği kadar güç değildir.

Naci Erkan: (Bahçekapı 46).

— Bana kalırsa evvelâ şu dilenci cingenelerin ortadan kaldırılması yeni valimizin ilk işlerinden biri olmalıdır. Yol kesen bir haydut gibi gelip geçenlere yılışmaları halkı çok rahatsız ediyor.

Besim Atalay: (Mısır çarşısı 31).

— Yeni ve eskiden yapılmış olan asfalt yollarımız terkiplerinin kötülüğü dolaysiyle çabuk bozulmaktadır. İlk nazarda büyük bir çirkinlik arzeden ve çok kere lâstikli vesaitin seyrine mâni olan bu yolların güzel bir şekilde yapılması, en mühim işler sırasına girmelidir. Sonra diğer bir mühim mesele de Unkapanı köprüsünün hâlâ bitmemiş olmsaıdır. Galata köprüsünden saat beşten sonra arabalar işlemiyor. Sırt hamalları da kaldırıldığından bu yüzden Beyoğlu ve İstanbul arasındaki nakliyat çok kötü cereyan etmektedir.

Sultanhamamı Şık bayram pazarı Jirayir 33.

— Eminönünde yapılan istimlâkler dolayısiyle büyük bir dükkân buhranı başlamıştır. Diğer dükkân kiraları üzerinde yüzde elli bir yükselme yapan bu meselenin önüne geçilmesi hem bizim ve hem de dolayısiyle halk için istifadeli bir iş olacaktır.

Veli Vehbi (Mısırçarşısı 29).

— Esnaf cemiyetlerinin malik olduğu haklara sahip olduğumuz halde bu haklardan lâyık olduğu kadar istifade edemiyoruz. Meselâ hasta bir arkadaşımız cemiyetin gösterdiği bir hastahaneye kabul edilememiştir.

Emin Parmaksızoğlu: (Bahçekapı 32).

— Evlerimize iki seneden beri elektrik tesisatı yapıldığı halde hâlâ lâmba ışığı altında oturuyoruz. Çapaya pek yakın olduğumuz ve tramvay pek yakın olduğu halde sokakların çok karanlık olmasından evlere erken kapanmak mecburiyetinde kalıyoruz.

Hasan Tunca: (Bozdağan kemeri) .

— Yolların kâh kanalizasyon ve kâh su borularının tamiri dolayısiyle bozulması ve uzun müddet öylece kalması bir takım kazalara sebebiyet vermektedir.

Polis mütekaitlerinden İrfan Atasoy.

— Bazı dairelere bağlı olan müesseselerin çok uzak yerlerde bulunması, halkın evrak takibini güçleştirmektedir ve bu yüzden halk çok kere işlerini ihmal ediyor. Ve netice de para cezalarına maruz kalıyor...

Taksim Ceylân apartmanı şoför Mustafa Bayraktar.

— Şehrin muhtelif yerlerinde yapılan ayni cins suçlardan ayni cezalar alınması icap ederken maalesef ayrı ayrı cezalar alınmaktadır. Meselâ cadde işgalinden dolayı Beyoğlunda 10 lira alınırken ayni suç için diğer semtlerde az veya çok ceza kesilmektedir. Takdir edilen bu cezalar, esnaftan bir kanuna göre alınmadığı anlaşılıyor. Yeni valimizden bu ceza işlerinin bir şekle bağlanmasını ilk iş olarak istiyoruz.

Nişantaşı taksi şoförlerinden Kadri Ünsal sicil 225.

— Yollarda müşteri indirip bindirmek gibi zarurı sebeplerle durduğumuz zaman memurlar hiç sorup dinlemeden caddeyi işgal maddesinden ceza kesmektedirler. Yeni valimizden bu ceza işlerinin bir şekle bağlanmasını ilk iş olarak bekliyoruz.

Karaköy taksi şoförlerinden Necati.

— Seyrüsefer memurlarının ellerinde sürati tayin edecek kronometre gibi hiç bir vasıta mevcut olmadığından şehir dahilinde müsait yerlerde 20 kilometre süratle giden bir arabaya sorup dinlemeden ceza kesiliyor. Halbuki kanunen şehir dahilinde 30 kilometre ile seyredilebileceği tesbit edilmiştir. Biz yeni valimizden bu ceza kesme işlerinin ciddı bir şekle bağlanmasını ilk iş olarak bekliyoruz.

Taksimdeki Halâ Kaldırılıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ve geniş bir çalışma ve memleket hizmet imkân ve fırsatını sizlerle paylaşmaktan bahtiyarlık duyacağım. Asılsız şayialarla şahsî endişelere düşülmemelidir.Herkesin bütün enerjisini vazifesine hasretmesini ehemmiyetle dilerim.

Arkadaşlarımdan dürüstî, vazife bağlılığı ve yardım rica eyler ve hepinize başarılar temenni ederim.

İstanbul valisi ve belediye reisi
Dr. Lûtfi KIRDAR,,

Yeni valimiz Lûtfi Kırdar dün bazı teftişler yapmış ve ondan sonra vilâyet ve belediyeye giderek meşgul olmuştur.

Vali Lûtfi Kırdar sabah saat 8 de ikamet etmekte olduğu halk partisi binasından hareketle yanında heyeti fenniye müdürü olduğu halde Taksime gitmiştir. Vali Lûtfi Kırdar Taksimdeki meydanın etrafında ki harap binaların yıkılması ve bu suretle meydanın genişletilmesi ve tanzimiyle ezcümle bu İstanbulun çok mühim meydanının önünde çok çirkin bir manzara arzeden helâların kaldırılması ile ehemmiyetle alâkadar olmuştur.

Vali Lûtfi Kırdar buranın düzeltilmesi ve tanzimi için süratle harekete geçmek azmindedir. Bunun için şehrin esaslı plânının tabıkını beklemeksizin şehircilik mütehassısı Prostun fikri alınarak bir ihzarî proje hazırlanacak ve süratle harekete geçilecektir.

Lûtfi Kırdar bundan sonra Taksim den Dolmabahçeye inen ve yeni yapılmakta olan yolu teftiş etmiş ve oradan yanındaki zevatla beraber Eminönüne geçmiştir.

Vali Eminönünün açılması işiyle de ilâkadar olmuştur. Bilhassa yıkma işinde çalıştırılan ameleyi az görmüş ve bu işin daha süratle bitirilmesi için amele adedinin arttırılması hususunda müteahhide şiddetli direktifler vermiştir. Vali oradan yukarıya çıkarak Ankara caddesinde yapılmasına başlanan asfalt yolun da bir an evvel bitirilmesini emretmiştir.

Bundan sonra vali Lûtfi Kırdar saat 10 da doğruca vilâyete gelmiştir. Vilâyette kendisini vali muavini Hüdai Karataban karşılamıştır. Vali vilâyetteki bütün daireleri ve kalemleri gezerek lâzım gelen malûmatı almıştır.

Lûtfi Kırdar dün öğle üzeri Fındıklıda İstanbul kumandanı Halis Bıyıktay'a makamında iadei ziyaret etmiştir.

Yeni valimiz öğleden sonra saat üçte belediyeye gelmiştir. Burada kendisini bilhassa eski şehreminlerinden oparatör Cemil ve Mehmet Ali ziyaret etmişlerdir. Lûtfi Kırdara belediyede şehircilik mütehassısı Prost takdim olunmuştur.

Heyeti fenniye müdürü ile beraber gelen Prostla yeni valinin birçok meseleleri konuştukları zannolunmaktadır.

Lûtfi Kırdar İstanbulun temizliği ile de çok yakından alâkadar olmaktadır. Tanzifat işleri üzerinde ehemmiyetle durulmakta ve yeni kararlar alınmaktadır.

Vali, akşam mesaisinden sonra parti idare heyetini içtimaa çağırmıştır. Parti idare heyeti parti işleri etrafında meşgul olmuştur.

Rumanyada alınan sıkı tedbirler

Belgrat, 6 (Hususî) — Bükreşten bildirildiğine göre, demir muhafızla rtarafından dün yapılan suikasttan sonra memleketin her tarafında çok ciddî tedbirler alınmıştır. Demir muhafızların biaman düşmanı dahiliye nazırı Kalineskunun evi ve dahiliye nezareti binası çok sıkı muhagaza altına alınmıştır. Kimsenin buralara yaklaşmasına müsaade edilmemektedir.

Almanya ve Polanyada çıkan gazetelerde, Romanyada öldürülen demir mlhafızlar teşekkülü reisi Kadreanunun lehinde yazılar intişar etmektedir.

Bir vapur birdenbire battı

Dantzig, 6 (A.A.) — "Pozen,, adındaki Polonya vapuru, limanda eşya boşaltırken birdenbire bir dakika içinde batmıştır. Tayfadan iki kişi kurtulamıyarak ölmüştür.

TİLKİ DİYORKİ

Pilânlı çalışmak

Tanıdığımız bir tüccar anlatıyordu:

— Fabrikamda bir çok memurlar, işçiler, makinistler var.

Her gün işçiler muayyen zamanda tatil yaptıkları halde büro muamelâtile uğraşanlar ve bu meyanda tabiî bizler ancak bir buçuk iki saat sonra fabrikadan çıkabiliyoruz.

Geçenlerde İngiltereden bir makine mütehassısı davet etmiştik. Bu zat her gün işçiler gittiği halde bizim gidemediğimizi farketmiş.

Bir gün konuşurken söz mevzuunu bunun üzerine getirdi.

— Siz niye işçilerin tadil ettiği yani fabrikanın çalışması bittiği zaman fabrikadan çıkamıyorsunuz?

— Ne yapalım, iş fazla da.. Yetiştiremiyoruz..

İngiliz mütehassısı birdenbire piposunu ağzından çıkardı ve ayağa fırlıyarak:

— Azizim.. dedi. Size doğru bir şey söylersem kızmazsınızya..

— Hayır..

— O halde söyliyeyim. Siz fabrikanızın çalışmasını iyi organize edememişsiniz. Sistematik çalışmış olsamız işçilerle baraber siz de çıkabilirsiniz.

Bu söz karşısında hepimiz birden duraladık. Fakat hislerimizi atarak normal şekilde düşününce adamın tamamen haklı olduğunu anladık. Derhal çalışmamızı değiştirdik.

Plânlı çalışmağa başladık. Artık rahatız.

İşçiler çıkar çıkmaz biz de işimiz bitmiş olduğu halde rahatça evimize gidiyor, çoluğumuzla çocuğumuzla oturuyoruz.)

Dostumuz çok haklı idi.

Bizim şimdiye kadar en büyük noksanımız, kabahatimiz, muntazam, sistematik ve plânlı çalışmamaktı.

Fakat bugün en büyüğümüzden en küçüğümüze kadar artık plânlı çalışmanın ne demek olduğunu ve faydasının ne olduğunu gayet iyi biliyoruz.

Yalnız, bazı yerlerde henüz plânlı çalışmanın kıymeti takdir edilmemiş olacak ki.. İstenilen fayda elde edilemiyor.

Tüccar ise biraz ziyan eder etmez her şeyi terk ediyor. Memur ise kendinden evvelki memurun başladığı işleri bozmağa kalkıyor ve başlanılan işin aksini yapmak istiyor. Halbuki plânlı çalışma ile başlanılan iş yarıda bırakılmaz tamamlanır. Çünkü yapılacak işin hedefi, gayesi malûmdur.

Pazar günü Başvekil gazetecilerle konuşurken bir mesele mevzuubahs oluyordu.

Başvekilimiz Celâl Bayar:

Hayır.. dedi. Bütün işlerimizi plânlı yapmağa alıştığımız için elimizde plân olmadıkça hiç bir mesele üzerinde konuşamayız..

Bu söz Yeni Türkiyenin neden muvaffak olduğunu gösteren en büyük misal idi.

Büyüklerimizin prensip olarak ele aldıkları esasın bütün Türk halkının da esas prensipi olduğunu tekrara lüzum yok zannediyoruz.

Her işimizde plânlı olalım.

TİLKİ

Radyo ve Otomobil memleketi: Amerika

Son nüfus tahririnde 130 milyon ahaliye malik olan Birleşik Amerikada tam 37.666.666 radyo makinesi vardır. Yani 1000 kişiye 290 makine düşüyor.

Bu suretle Birleşik Amerikadaki radyo makinesi mikdarı, Almanya İngiltere, Fransa, U. R.S.S. ve Japonyadaki makinelerin mecmuuna tekabül ediyor.

Otomobiller üzerine yapılan mukayese daha alâka vericidir. Zira dünya yüzündeki yollarda süratle giden dört otomobilden üçü Birleşik Amerikaya aittir.

Fener Beşiktaş Maçı Hasılatı

Pazar günü Şeref stadında yapılan Fener — Beşiktaş maçının hasılatı bin beş yüz liradır. Bu paranın vergileri çıktıktan sonra bin lirası klüplere kalmıştır.

Her gün bir Röportaj!

Otobüste Karı koca Kavgası

Şoför koca, Otobüsün Biletçiliğini Yapan Karısına İçerliyor, Renkten Renge Giriyordu

YAZAN: Neriman Hikmet

Bu hafta içinde bir gündü, Çapadan Topkapı — Sirkeci arasında işliyen otobüslerden birine bindim.

Bir konak genişliğinde ve eskiliğinde olan otobüsün içi ağzına kadar dolu idi. Şoför işaret etti yanındaki açık bir kişilik yere oturdum.. Elli adım yürümemiştik Şoförle kadın biletçi beyninde uzaktan uzağa atışmalar başladı.

Her halde ben binmeden evvel de atışıyor olacaklardı. Durakta kavğalarına fasıla vermişe benziyorlardı. Şimdi yeniden tutuşmuşlardı.

Bu bir karı koca kavgası idi!.

Otobüs şoförün. Kadın da şoförün karısı... Adam elli yaşlarında, saçlarının akı fazlalaşmış, yüzü çizgi çizgi ayrılmış uzamış tıraşları da kırçıl. Üstünde gri kumlu bir elbise var. Gözlerinin dumanlı bakışlarından kendini zor tutabildiği, asabî bir buhranın sıkıntısı seziliyor.

Biletçi kadın, karısı çok genç. 27 - 28 yaşlarında kadar. Soluk siyah mantosunun açık önünden içindeki çiçekli basma entarisi götünüyor. Siyah rengi uçmuş baş örtüsünün uclarını çenesinin altından bağlamamış da omuzlarına atmış. Kolunda bilet kutusunu tutuyor.

Pembe beyaz yanakları hırsından soluklaşmış, küçük ağzının incecik dudakları büzülmüş. Ters ters konuşurken muntazam dişlerinin yanında birkaç dane de altın diş meydana çıkıyor..

Genç kadın durmadan söyleniyordu. Neler diyordu? Bir türlü anlıyamıyordum. Bu münakaşaya nasıl başlamışlardı. Sebep neydi bilmiyorum.

Bir iki cümle arasından şunları işittim:

— Ne biçim şeysin! hem sen daima böylesin... Ne oluyorsun a.. hiç çekilir tarafın yok..

Bir duraktan geçerken lâfını kesiyor:

— A dur, dur yolcu var.. diyor. Zile dokunuyor ve kapıyı açıyor. İnen yolcuların yerine başkalarını alıyoruz.

Şoför renkten renge giriyordu. Küstah karısına içerliyor. Fakat ses çıkaramıyordu.

Halk yarı müstehzi tavırlarla onları dinliyor kimi dudaklarını ısırıyor, kimi yanındakini dürtükliyerek bir şeyler fısıldıyordu. Ben de hayretle bir şoför kocaya bir biletçi zevceye bakıyorum.. Her meslekte karı koca birlikte çalışanlardan pek çoğunu görmemşitim. Birlikte bakkallık, manavlık, balıkçılık satıcılık, deniz feneri bekçiliği edenleri bilirdim.. Bunlarınki de fena değil, kocası şoför, karısı biletçi... Ama bu kavgaları da neydi?.

Herkesin gideceği yere sükûnetle bir an evvel erişmesi için bindiği bir Otobüste böyle çirkin bir tezehür ayıptır. Galiba taş kasaba geliyorduk. Şoför dayanamadı Otobüsü kenara çekti. Direksiyonu elinden bırakarak genç karısına döndü:

— Haydi dedi. gitmiyorum işte artık... Ne yapacaksan yap, benden iyisini bul buraya getir, oturt o çeksin arabayı.. Sen ne edebsiz ne kötü bir kadın imişsin!..

Hepimiz endişeyle adama bakıyorduk.

— Aman etme eyleme.. Geç kalıyoruz. Kavganızı evinize saklayın kuzum... dedik..

Yolculardan yaşlı bir bayan kadına çıkıştı:

— A.. hanım sen sus bari. Ne oluyorsun böyle dır dır söyleniyorsun. Kadın kısmının dili kısa olmalı, adamcağız hiddetinden bir kaza çıkaracak..

Bu kısa müddet içinde şoförün aklından her ne geçtiyse geçti inadını kırdı. Bir uzun lâhavle çekerek tekrar yerine oturdu. Ve orada durdurduğu otobüsü asabiyetle yerinden oynatarak yeniden hızla sürdü.

Yolcularda müthiş bir endişe şahlanmıştı. İhtiyar kadının dediği gibi bir kazanın zuhurundan korkuyorduk, ödümüz kopuyordu. Adam bir yere çarpacak diye gözlerimiz dört açılmıştı.

Kadın galip galip söyleniyor -

— Ne oluyorsun a... a...

Bu sefer erkek yolcular da karıştılar:

— Bırak hanım bırak... Sus sen... diyorlardı fakat yine o aldırmadan mırıldanıyordu. Bir taraftan da yeni gelen yolculardan bilet vermek için para istiyordu.

Türbeye yaklaştık. Verdiğim paraya mukabil bileti, hâlâ vermemişti. Seslendim:

— Bayan hani biletim dedim. Yolculardan genç bir kadın da:

— A benimkini de vermedi, paramın üstü de onda dedi.

Biletçi kadın ikimize de birden gayet lâübali bir eda ile cevap verdi:

— Ne oluyorsunuz. İşte geldiniz bundan sonra bileti ne yapacaksınız.

⁂

Bu bir parça komik ve çirkin vak'ayı canlandırırken şoför zevç ile biletçi zevceye düşen vazifelerini hatırlatmak isterim..

Yolcuların bir dakika, bir sâniye bile lüzumsuz tehirlere tahammülleri yoktur. Manasız kelimelerle onları taciz etmeğe hakkımız var mı?

Lâübali olmıyalım; iş hayatımızı hususî hayatımıza karıştırmıyalım....

Urfada Sel Faciası

44 Zavallı vatandaş sellere kapılarak nasıl boğuldular?

Urfa vilâyetinde 44 vatandaşımızın hayatına mal olan feci bir seylâp olmuştur. Şehrimize gelen malûmata göre her sene olduğu gibi bu sene de kış dolayısiyle göçebe halk dağlarda kuytu yerlere çıkmışlardır.

Göçebeler kuytu olarak sellere naruz münhat yerleri intihap etmişler ve faciada bundan ileri gelmiştir. Üç gün devamlı şekilde yağan yağmurların hasıl ettiği seller bu münhat yerlere hücum etmiş ve göçebe halktan bir çoğunu alıp götürmüştür.

44 vatandaşımız sellerden kendilerini kurtaramıyarak boğulmuşlardır. Boğulanlardan yirmisinin cesedi kumlara gömülü olarak, sekizinin cesedi de açıkta bulunmuştur. Geriye kalan 16 kişinin cesetleri aranmaktadır.

Harrar kazası içinde Kocar istasyonunun on dokuz kilometre şimalinde bulunan hâdise yerine Urfadan sağlık müdürü, Jandarma komutanı ve Kızılay reisi gönderilmiştir. Heyet hâdise yerinde tetkikler yaparak tedbirler alacak ve boğulanların aileleriyle eşyası seller tarafından götürülenlere âcil yardımlar yapacaktır. Hâdiseye ait mütemmim malûmatın gelmesi beklenmektedir.

Atatürkün Ruhuna Mevlûd Okundu

Erbaa (Yeni Sabah) — Eşsiz kahraman Atamızın aziz ruhuna ithaf edilmek üzere halk tarafından gazipaşa mahallesi büyük camiinde binlerce halkın iştirakiyle bir mevludü şerif kıraat ettirilmiştir.

Mevlude başlanmazdan önce Atatürkün büyük eserleri takdir ve hayranlıkla anılmış, manevî varlığı önünde üç dakika sükût edilerek meş'aleler yakılmış mevlude başlanmıştır.

Erbaa, Basri Ahmet Ünal

Kilis kazasında

Kiliste yine perşembe günü yapılan seçimde Umumî Meclis âzâlıklarına Mahmut Tolunay, Raif Çakmur, Hamid Azazlı, Adeviye Dokuzoğuz seçilmişlerdir.

TAKSİM SİNEMASI

Müdüriketi iki haftadan beri 49370 kişinin görüp bir çoklarının da günlerce yer bulamıyarak geri dönmelerini nazarı dikkate almış ve Sayın halkımızın arzu ve rağbetleri üzerine herkesin görebilmesini temin için

MISIRIN SES KRALI

MEHMET ABDÜLVEHAB'ın

AŞKIN GÖZ YAŞLRİ

Filmini bir hafta daha temdide karar vermiştir.

Ayrıca: Ekler Jurnal tarafından filme çekilen Ebedî Şefin Cenaze Töreni

HAŞİYE: Bu akşamdan itibaren göstereceğimizi evvelce ilân ettiğimiz KATIA filmini bu hafta SÜMER Sinemasında görünüz.

SPOR

Mukavemet Koşuları

Mukavemette Tempo - Nürmi'nin Tekniği - Enerji Tasarrufu

Yazan: İst. Atletizm Monitörü Naili Moran B. P. E.

— 2 —

Wide,, süratli fulesiyle nam kazanmış 1924 Paris Olimpiyatlarının muhtemel galibi olarak dünyaca namzet gösterilmişti.

"Stokholm,, da yapılan bu hususî karşılaşmada yarışın başında büyük bir süratle ileriye atılan İsveçli "Nurmi,, taraftarlarını inkisarı hayale sevketmişti. Finlândiyalı atlet rakibine ehemmiyet vermiyerek ilk iki turu 63 er sâniyede geçti. Üçüncü tura ayni tempo ile geçen 'Nurmi,, bidayette fazla efor sarfiyle arayı açan "Wide,, é yetişmiye başladı. Heyecandan yerinde duramıyan halk teşvikkâr bağrışmalarla kendi vatandaşlarına cesaret veriyorlardı. Nihaî turda coşkun tezahürata son bir eforla mukabele eden "Nurmi,, 4 dakika 10,2/5 sâniyede rakibini geride bırakarak dünya rekorunu kırmıya muvaffak oldu.

Bu sıralarda Amerikada doğmuş büyümüş "Willie Ritola,, adında diğer bir Finlândiyalı atlet memleketine dönmüş bulunuyordu. Bu atletin bir günü diğerini tutmuyor, bir idmanda verilmiş mesafe bidayette süratle katediliyor yolda kalınıyor, diğer bir idmanda umumiyele yavaş koşuluyor derece tutulmuyordu. "Nurmi,, bu adamı ele alarak adım temposu üzerinde çalıştırmıştır. "Ritola,, neticede beş yıl için üstadının en büyük rakibi kesildi.

ENERJİ TASARRUFU:

Mukavemet koşularında tempo tekniğinden sonra en mühim şey "enerji tasarufu,, dur. 1500 metre ve daha uzun koşularda boş yere enerji yakmak tehlikesi daima mevcuttur. Bazı günlerde atlet kendini tam formda hissederek yarışın sonunda sarfedeceği enerjiyi ilk anlarda dizlerini fazla kaldırmak, kollarını lüzumsuz derecede kuvvetle sallamak suretiyle harcar. Sürat koşularında faydalı olabilecek bu hassalar mukavemette lüzumsuz görülür.

Uzun koşularda vücudu hafifçe öne doğru yatırmak ve kollarla muvazene temin etmek, fuleyi lüzumsuz derecede açmamak veya fazla kısaltmak, ayağın bütün tabanını yerle temas ettirmek lâzımdır.

Vücudün normal ihtiyacı nispetinde derin nefes alınır. Bu normal ihtiyaç hareket anında genişliyebilir.

Hareket anında vücutta hasıl olan (metabolimiz) in neticesinde artan (karbon dioksit) medula oblongataya müessir olur, dimağ merkezleri faaliyete geçerek (teneffüs adalelerinin) hareketi için lâzım gelen emri verir ve vücudun oksijene olan ihtiyacını temin edebilmek için nefes sıklaşır.

Dakikada 30 nefes almak kabildir. Bu adedin üstüne çıkıldığı vakit vücut umumî kabiliyetinden kaip etmiye başlar.

Koşu esnasında muntazam ve muayyen bir tempo dahilinde nefes almak lâzımdır. Nefes ritmik olmayınca ciğerlerin vazifesi inkitaa uğratılır. Alınan (oksijen) ve atılan (karbon) arasında bir nispet teessüs edemez, dimağ merkezleri ziyadesile müteessir olur, nefes sıklaşır ve ritmini kaybeder atlet nefessizlik duyar.

Hareket esnasında adale ne derece az takallüs ederse (karbon dioksit) prodüksyonu o derece hafif olur, nefes en normal hatlar dahilinde kalır. Atletlerine serbest koşu tavsiye eden antrenörler bunu nazarıitibara alırlar.

En uzun mesafeyi en büyük süratle katedebilen atlet vücudunda en az (karbon dioksit) toplıyanıdır. Adelesi az ciğeri büyük koşucular bu sebeple mukavemet koşularında temayüz ederler.

(Devamı var)

⁂

İzmir lik maçları

İzmir, 5 (Hususî) — Millî yas dolayısile tehir edilen lik maçlarına tekrar başlandı. Günün en mühim maçı Üçok ve Ateş takımları arasında yapıldı.

Çok heyecanlı olan ve daha ziyade Üçokun baskısı altında geçen bu maçı Üçoklular bir farkla kazandılar.

İlk devre yine 2/0 Üçokun lehine idi.

Bundan evvel yapılan Yamanlar Demir spor maçı da 5/2 Yamanların galibiyeti ile sona erdi

Ankara At Yarışları

Havanın Yağışlı Olmasına Rağmen Yarışlar Muvaffakiyetle Yapıldı

Ankara, (Hususî) — Son bahar at yarışlarının dokuzuncusu bu pazar havanın yağmurlu olmasına rağmen şehir ipodromunda büyük bir kalabalık önünde yapıldı.

Koşulara saat 14 de başlandı.

Birinci koşu

Yarım kan İngiliz olan üç ve dört yaşındaki taylara mahsustu. Mesafe 1800 metre, ikramiyesi 275 lira.

B. Sait Halimin Sağnağı çok rahat bir koşudan birinci, Alaceylân ikinci, Lüksbar üçüncü oldu.

Müşterek bahiste ganyan 105 kuruş getirdi.

İkinci koşu

Dört ve daha yukarı yaşta olan halis kan arap at ve kısraklarına mahsus hendikap, mesafe 2200 metre ikramiyesi 225 lira idi.

Efe, jokeyi, Filp'in iyi bir binişi ile güzel bir koşu çıkararak birinciliği kazandı.

Can ikici oldu.

Müşterek bahiste Ganyan 255 plâse 180 ve 780 kuruş getirdi.

İkili bahis bu koşuuda idi. Efe ve Can çiftini bulanlar bir liralarına karşılık 47 lira aldılar.

Üçüncü koşu

Dört ve daha yukarı yaşta olan halis kan arap atlarına mahsustu. Mesafe 3000 metre, ikramiyesi 1000 lira idi. Bu koşuda 8 at koştu. Koşu başlangıcında en arkada olan Benliboz birinciliği, Ünlü ikinciliği, Uçan üçüncülüğü kazandı.

Müşterek bahiste ganyan 12,60 plâse 220, 135 ve 240 kuruş getirdi.

Dördüncü koşu

Yerli halis kan İngiliz olan iki yaşındaki taylara mahsustu. Mesafe 1400 metre, ikramiyesi 1500 lira idi.

Karanfil birinci, Senyör ikinci, Yılmazkaya üçüncü oldu.

Müşterek bahiste: Ganyan 215, plâse 145, 105 kuruş getirdi.

Beşinci koşu

Üç ve daha yukarı yaşta olan haliskan yerli İngiliz at ve kısraklarına mahsus. Mesafe 2800 metre, ikramiyesi 2000 lira idi.

Özdemir birinci, Taşpınar ikinci, Girgin üçüncü oldu. Müşterek bahiste: Ganyan 275, Plâse 105, 165 ve 110 kuruş getirdi.

İkinci ikili bahis te bu koşuda idi. Özdemir - Taşpınar çiftini bulanların bir liraları 18,45, üçüncü ve dördüncü koşudaki çifte bahisi tutturabilenler de 27,40 lira aldılar.

İLHAMİ KILIÇATA

CUMHURİYETİN YARATTIĞI HUDUT ŞEHRİ: MARDİN

Bu Halis Türk Şehri Az Zaman İçinde Nasıl İmar Edildi?

MARDİNDE YAPILAN İŞLER

Mardinin Umumî Manzarası

Cumhuriyete birer harabezar halinde intikal eyliyen şehirlerimiz arasında en bahtsızı Mardindir. Bu bahtsızlık umumî ve şumüllüdür. Şehri ne cihetten ve hangi sahada tetkik edecek olursanız olunuz ayni talisizliğin tezahür ve tebarüzü karşısında kalacaksınız.

Sultanlar Mardini Türk camiasından dahi saymazlardı. Nitekim, Bağdat valilelerinin şikâyeti üzerine resmî dilin Arapça olduğuna dair müteaddit fermanlar neşretmişler ve üç yüz yıl bu fermanlara inkiyad eylemek mecburiyetinde kalan asîl Türk şehrini ana dilden ayrılmak âkibetine maruz bırakmışlardı. Türk saydıkları şehir ve kasabalara en ufak bir hizmetleri geçmiyen bu vatansızların Arap damgasını vurdukları Mardinin hiç bir suretle alâkadar olmıyacaklarında şüphe yoktu. Bu itibarla Mardine gönderilenler, değil şehrin talisine çalışmak, mevcut asarın muhafazasını bile kendileri için iş edinilememiş, bilâkis her sahada tedenni ve harabisine sebep olmuşlardır.

Milâttan binlerce yıl evvel yukarı Mezopotamyada komok Türkleri tarafından kurulmuş olan Mardin, daha o tarihte büyük bir Türk medeniyetinin en parlak ve muhteşem devirlerini temsil ediyordu. Yukarı Dicle kıyılarını kaplıyan, Frat ortalarını aşan, Mazi dağından, Bakman ve Savur sularından Maraş önlerine varan ve aşağıda Derik cenubundan Midyat dağlarının uzandığı yere kadar genişliyen bu medeniyet Komuk medeniyeti idi. Şehir Milâttan 602 yıl önce Komukların asûr hâkimiyeti altına girmeleri üzerine Mavi Türkleri eline geçti.

Mardinin bundan sonraki tarihi hayli karışıktır. Romalılar, İranlılar, sasaniler, Küyanyanlar, Araplar, Emeviler, Abbasîler, Hemdan oğulları, Mervan oğulları geldi geçti. 478 hicrî senesinde başlıyan Artık oğulları hükûmeti 811 hicrî yılına kadar devam etti. Mardin, bu tarihte en yüksek şöhretini yaptı. Ulûm, Fünun, Sanayi ve ticarette ileri bir mevki aldı. Bu devre ait yüksek tarihî kıymeti haiz asara bugün de Mardin ve mülhakatında çokluğiyle rastlanır.

Son Artik oğlu hükümdarı Şahabettin Ahmet tarafından Tebriz Sultanı Karakoyunlu Yusufa tahlik edilen Mardin bir müddet de Akkoyunlular ve İran Saevileri hükmü altında kaldıktan sonra 923 hicrî yılında Yavuz Selim zamanında Diyarbakır valisi Bıyıklı Mehmet paşa tarafından alınarak resmen Osmanlı İmparatorluğuna ilhak edildi.

Mardinin kıymetli ve çalışkan valisi Bay Ömer Cevat Ökmen

Bu derece enğin bir tarihe sahip olan ve binlerce senelik büyük bir Türk medeniyetini içerisinde müzeleştiren asîl şehrimize Arap damgasını vurmakta tereddüt etmiyen o sıyanetler Mardinlîleri fikren ve ruhan söndürmek için ne yapmak lâzımsa yaptılar, terâkki bulmaktan menedici her çareye baş vurdular. Tek bir mektep açmadılar, şehri bir taş yığını ve bu pislik deryası haline soktular, Iktisadî varlıklarını öldürdüler ve Mardini hastalığı en bol bir mıntaka haline getirdiler.

Mardin, bize böyle ve bu halde intikal eyledi. Şehrin o günkü manzarasını göz önüne getirirsek bakımsız bir köye benzetmekte hiç de tereddüt etmeyiz. Bu köyde cadde; şimdiki en dar bir arka sokaktır, çarşı; burun tutulmadan geçilmez bir kırk anbardır, su yoktur, ışık yoktur, temizlik bilinir şeylerden değilir. Köylünün kıyafeti dağda gezen şakiları andırır. Ve ilâh... Cumhuriyetten evvelki Mardinde insanların nasıl yaşadığına hayret edilse yeridir.

***

1200 rakımında bir dağın tepesine kenetlenmiş ve ovayı tekmeliyerek uçurumdan aşağı atmış olan Mardinde dört mevsim de hükmünü icra eder. Tepe soğuk rüzgârlar eserken şehrin içinde göz, yamaçlarında bahar ve eteklerinde bir yaz mevsim yaşarız.. Şehrin umumî manzarası gayet hoştur. Cenup kısmını göz alabildiğine açılan Mezopotamya ovası, doğu ve batısını yüksek, yeşil dağlar kaplamıştır. Susuzluk dolayısiyle şehrin çıplak oluşuna mukabil yanlarını ve şimal kısmını zengin bahçeler kaplamıştır. Saatlerce devam eden bu ağaç deryası ve bol meyveli bahçeler, bağlar insanda zevkin ve hayranlığın en üstününü yaratır.

Belediye şehirle kale arasında karşılıklı iki parke cadde ve kale eteğinde — ki bir buçuk kilometre murabbaında bir plâtforma mâliktir — Büyük bir gazino ve müteaddit oyun yerleri yapmak tasavvurundadır. Çok değerli ve mümtaz idareci Bay Ömer Cevad Ökmenin himmetiyle su tesisatına önümüzdeki yıl başlanacaktır. Belediyenin tasavvurları tahakkuk eder ve sudan istifade ile şehir tamamen ağaçlanırsa Mardinin Turistik bir şehir halini alacağını tahmin etmek kolay olur.

Mardinde bir mahalle parkı

290 bin nüfusa mâlik olan Mardin vilâyetinin dokuz kaza, on nahiye ve 960 köyü vardır. 923 den evvel bir kasbadan diğerine gitmek için bazan haftalarca beklemek lâzım gelirken bugün köylerden çoğuna otomobille gidilebilmektedir. Bayındırlık hareketleri en uzak ve küçük köye kadar nüfuz etmiştir.

Cumhuriyetin teessüsünden önce Mardin vilâyetinde serbest dolaşmak imkânı yoktu. Her dağ başında, her boğazın iki tarafında, hattâ her yol dönemecinde silâhlı şakîlerin taruzlarına uğramak mukadderdi. Kimse hayatından emin değildi. Teğallüp köylüyü berbad etmişti. Köy halkı ağanın kul ve köleleriydi. Bugün ise bir hudut boyundan diğerine kadar geceleri dahi tam bir huzur içinde gidilebildiği gibi teğallüp ve ağlık tamamen maziye karışmış bulunuyor. Herkes iş ve güciyle uğraşmakta, bu varlığı yaratan Ulu Önderine candan teşekkür ve dua etmektedir. On kaza merkezinde de posta telgraf teşkilâtı, mıntaka itibar edilen köylere kadar telefon şebekesi mevcuttur.

***

Cumhuriyetten sonraki Mardin yep yeni bir varlıktır. Onun içindir ki, vilâyeti dün bilen ve görenlerle bugün bilen ve görenlerin hasıl eyledikleri intibalar arasında ölçülmez farklar meydana gelmektedir. Dünün hasta, harap, bakımsız toprakları üzerinde bugün modern ve ileri bir mevcudiyet yaşıyor.

Cumhuriyetin yapıcı ve yaratıcı kudretinin tezahüratiyle yalnız Mardin şehrinde değil vilâyeti teşkil eden dokuz kaza ve on nahiye merkezinde, hattâ köylerden bir çoğunda tesadüf etmek mümkündür. Elde edilen bütçe imkânları nisbetinde ve gayretli idarecilerimizin büyük bir ferağat ve fedakârlıkla çalışmaları neticesinde kasabalarımız yeni ve medenî birer hücre iktisabına başladıkları gibi köylerimizin de her noktadan inkişafları yolunda takdire şayan mesai sarfolunmuştur. Esasen bu çalışmaların güzel ve hayırlı neticesi şimdiki Mardini doğurmuş değil midir?

Mardin şehri imâr noktasından büyük bir terakki ve inkişaflar kaydetmiştir. Kasabanın eski çehresini burada tebarüz ettirmeğe lüzum görmüyoruz. Bunu (bakımsız bir köy) şeklinde tavsif ve tevsim etmiştik. Şimdiki Mardin doğrudan doğruya Cumhuriyetin eseridir. On beş Cumhuriyet yılında Belediyece yapılmış olan işleri şöylece sıralayabiliriz:

İki kilometre tûlündeki ana cadde parke, kaldırımlarından bir kısmı beton, bir kısmı parke döşenmiş, sokaklardan bazıları açılıp genişletilmiş, ana cadde üzerinde Modern bir çarşı vücude getirilmiş, umumî temizlik te'min edilmiş, kanalizasyon ve kaldırım inşaatı devam etmiş, fennî bir mezbaha ve bir kasap çarşısı açılmış, eskiden eşeklerle nakil edilen etler için bir kamyon tedarik olunmuş, dört aile parkı tesis ve müteaddit umumî helâler inşa olunmuş, ayar saati dikilmiş, şehir dahilindeki ağıl ve kabristanlar kaldırılmış, dahilî ve haricî harita yaptırılmış, bütün çarşı ve pazarlar yeni baştan tanzim olunmuş, şehir elektriğe kavuşturulmuş, su tesisatı için hazırlıklar ilerlemiş, çocuk ve Halkevi bahçelerinin toprak tesviyesi bitmiş, eski enkaz kaldırılmış, medhaller muntazam bir hale getirilmiş, Belediye kanun ve yasakları harfiyen tatbik edilmiş, sağlık işlerine bilhassa ehemmiyet verilmiş ve nihayet bütçe yirmi bin liradan seksen bin liraya yükseltilmiş.

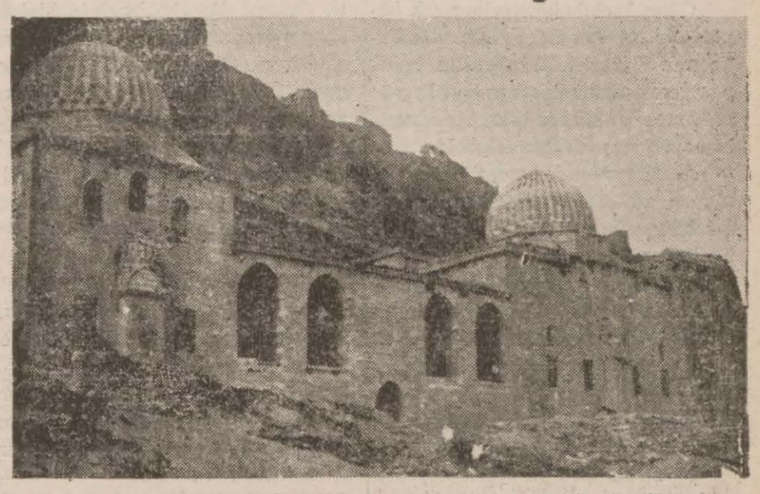

Mardinden tarihî bir köşe: Artık oğullarına aid Zenciriye medresesi

Vilâyet dahilindeki yol, köprü, karakol ve resmi mebani inşaatı da ehemmiyetle kaydedilmeğe lâyıktır. On beş Cumhuriye yılında 224 köprü ve menfez, 68X869 kilometre şose, 250X965 kilometre toprak tesviyesi, on iki jandarma nümune karakolu, müteaddit hükûmet konakları resmî devair, merkezde muhteşem bir Halkevi binası ve bir vali konağı yapılmıştır.

Sıhhî durum, dün hiçken bugün her şeydir. Merkezde bir memleket ve bir trahum hastahanesi, merkez ve Cizrede birer dispanser, Midyatta iki yataklı bir hasta evi açılmış, kaza merkezlerine birer doktor ve müteaddit sıhhat memurları gönderilmiş, köylünün sıhhatiyle yakinen alâkadar olunmuştur. Memleket hastahanesi için modern bir bina derdest inşadır.

Umumî Iktisat durumu her yıl biraz daha inkişaf eylemektedir. Ticaret Odasının aldığı tedbirler ve hükûmetimizin himaye siyasetinden azâmî surette faydalanan Mardin Ticaret ve Sanayii, bugün mühim mikyasta ihracat yapabilmektedir. Bilhassa üzüm, badem, zahire, mazı, canlı hayvan ve meydan mamûlâtı ve dokuma ihracatı büyük bir yekûna baliğ olmaktadır.

Kültür sahasında elde edilen muvaffakıyet hakikaten üstündür. Eskiden yalnız vilâyet merkezinde bir mektep bulunmakta ve halkın yüzde doksan dokuzu cahil bir halde iken bugün vilâyette otuz beş mektep çalışmakta ve millet mekteplerinin de yardımiyle halkın yüzde 70 şi okuyup yazma öğrenmiş bulunmaktadır. Merkezde açılan orta okulunun talebe mevcudu 350 ye yakındır. Köy okulları her sene fazlalaşmaktadır. Ulus okulları vasıtasiyle vilâyet halkının öz dilinine kavuşması te'min edilmektedir.

Yeni yapılan Mardin kışlası

Bu vadide Mardin Halkevinin oynadığı rol de büyük bir takdirle zikredilmeğe sezadır. Hem bir millî dava olan dil meselesini yüzde 70 muvaffakıyetle halleden bu kıymetli irfan müessesesi deruhte eylediği vezaifi bihakkın "başarmış, medenî kıyafeti ikame etmiş, spor hareketlerini canlandırmış, tamaşa hayatı uyandırmış, müteaddit lisan ve meslek kursları açmış, şehrin musiki ihtiyacını gidermiş, köylerle bilhassa meşğul olmuş, zengin bir kitapsaray ve okuma odası meydana getirmiştir.

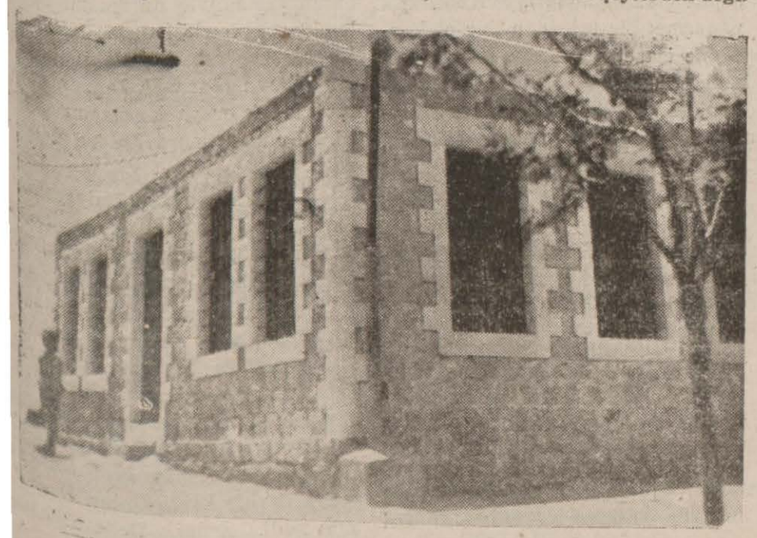

Bir jandarma nümune karakolu

Yeni açılan caddelerden biri

Amerikan Zihniyeti

Çeviren : Cevat TevfikENSON

Porselen kralı Sam Sterling elli yaşıdayken on beş plâtin dişle, yüz milyon dolar ve bir evlât sahibi idi. Vaktiyle bir dolarla işe başlamıştı.

Öldüğü gün yer yüzündeki insanların dörtte üçü Sam Sterling porseleninde yemek yiyorlardı. Sam ölünce on iki metresiyle Venizli bir kadını dul bıraktı. Onun ölümü bütün dünya piyasasını çalkaladı.

Oğlu Arehibald Sterling çok büyük bir istidatsızlık göstererek babasının Porselen fabrikasını tasfiye ederek yirmi iki yaşında altı yüz milyon dolar gibi mühim bir servetle otuz yarış atına sahip oldu.

Ata binmesini, otomobil kullanmasını ve çiklet çiğnemesini çok iyi biliyordu. Bir milyoner için bu kadarı da kâfi idi. Archibald hastalandı. Altı âlim doktor yüz elli bin dolar mukabilinde bir konsültasyon yapmağa razı oldular. Fakat bu âlimler toplantısı zavallı milyonerin sıhhatini ıslah edemiyerek yatiyle Florida sahillerine kaçırdılar.

O sıralarda Nevyork'un Tıp yıldızı diye ismi geçen doktor Thomson, Archibald tarafından çağrıldı. Meşhur doktor hastasını muayene ettikten sonra yılbaşına kadar ancak yaşıyabileceğini te'min etti.

Kânunusâni ayı girer girmez Archibald servetini hesapladı. Beş yüz milyon doları on iki kısma ayırdı. Ayda yüz yirmi beş milyon dolar sarfetmeğe karar verdi. Evdeki pazar çarşıya uymadı. Archibald bin dolarlık banknotlarla sigarasını yakmağa başladı. On iki üniversite ile altmış hastahane yaptırdı, Zard köprüsünü Cincinnatiye naklettirdi. Ve daha bir çok işler yaptıktan sonra yılbaşı gecesi cebindeki iki dolarla kaldı.

Bir dolarla kendisine bir Hindli ziyafeti çekti. Dokuz yüz doksan dokuz sentle bir şişe viski aldı. Cebinde kalan bir Senti de bir fukaraya vererek ecelini beklemeğe başladı.

Fakat yeni yılın birinci günü. Kendisini hayatta bulunca açlığını teskin edebilecek Senti düşünerek bir gün evvel verdiği sadakaya gıbta etti. O gün, Archibald hastalığını unutarak, ilk defa olarak hayatını düşünmeğe başladı.

Hayatında, golf sopası ve otomobil direksiyonundan başka bir şey tutmıyan elleri, kürek kullanmağa alışarak bir şirkete girdi ve yıkıcılık yapmağa başladı. Birinci günü, bir dolar yedi. İkinci günü biraz tasarruf etti, bir ay zarfında portatif bir kürek almak fırsatını elde etti. Böylece onun için uzun görünen günler kısa gelmeğe başladı.

Dört aylık amele hayatı sıhhatini düzeltmeğe kifayet etti. Bir sene sonra üstü başı oldu, üç sene sonra da on milyon dolar sermeyeli bir Anonim şirket ihdas etti. Böylece Archibald'ın damarlarındaki baba kanı galeyana gelmişti, daha ağzındaki plâtin dişlerin adedi dördü geçmeden Wall Streetdeki simsarların ağzında Sterling ismi dolaşmağa başladı. Babası ona sekiz yüz milyon dolar bırakmıştı, halbuki o oğluna iki mislini bırakmağa karar vermişti. Daha evlenmemişti. Yirmi dört kâtibesinin birincisiyle evlendi. Cenabı hakkın cilvesi olacak ki.. On iki kızı oldu.. Kızlarını on iki Baronla evlendirmeğe karar verdi. On iki kızın düğünü ayni günde oldu. Ohio şehrinde böyle mutantan bir merasim daha görülmemişti. Sterling'in üç kızı yüz milyon dolar demekti.

Nihayet bir gün koca milyoner kendisini çok bitkin hissetti. Bu dünyada her şeyi insanlar için... Ağzındaki plâtin dişlerin adedi on ikiyi bulmuştu.

Dünyanın en meşhur doktoru Straug'u çağırdı. Eski hasta bakıcı yeni âlim Sterlingi iyiden iyiye muayene ettikten sonra:

— Daha on sene yaşarsın!.. dedi ve gitti..

Ertesi günü zavallı Archibald Sterling öldü. Cenaze merasimi Toledoda oldu. On iki kızı da merasime iştirak ettiler. On iki kızın yanında bir Baron vardı, Çünkü ötekiler ölmüştü.

Hayatta kalan Baron da kayin pederinin hastalığına tutulmuştu. Ağzında iki plâtin dişi vardı. Şikagoda çiklet imâl ediyordu. Şimdilik iki yüz milyon dolar vardı.

İslâhiyede

İslâhiye Umumî Meclisi üyeliklerine de Süleyman Sarı ve Hakkı Demirel seçilmişlerdir.

Umumî Meclisin yeni üyelerine vazifelerinde başarılar dileriz.

Pazarcıkta

Pazarcık Umumî Meclis âzâlıklarına Ahmet Aksu, Mahmut Nedim Özdemir, Hanefi Yadrak intihap edilmişlerdir.

Nizipte

Nizip Umumî meclisi üyeliklerine Avni Uygur, Mazlum Sayın, Nimet Oğuz, Şakir Öğüt seçilmişlerdir.

Almanya Mektubu :

Hakikat Olan Rüya

Almanyada Yeni Yapılan Muazzam Yollar Sayesinde Berlinden Münihe 4,5 saatta Gitmek Kabildir

Berlin (Hususî muhabirimizden)

— Almanyada, nakliyat sahasında bu son günlerde ehemmiyetli bir hâdise olmuştur. Berlin ile Laypzig,Ingolştat ile Münih arasında otomobil yolları ikmal edilmiş ve bu suretle Baltik sahilini Stettin vasıtasile Berlin, Laypzig, Nüremberg Münih, ve Salzburg'a kadar doğrudan doğruya bağlıyan hat seyrü sefere açılmıştır.

Hali hazırda faaliyette bulunan bütün otomobil yollarının en uzunu olan bu yol 900 kilometredir.

Bu otomobil yollarının Almanyada henüz üç senelik bir mazisi ve tarihi vardır. Fakat bukadar az bir zaman zarfında, bu husustaki teşkilât, dımağda yerleşen gayeye tamamile varmak yolunu bulabilmiştir. 1936 senesi son baharında 1000 kilometre yol ikmal edilmişti. 1937 senesi zarfında 2000 kilometrelik yol seyrü sefere açılmıştı. Bu sene de Stettin ile Salzburg yolu daha şimdiden ikmal edildiği için sene sonuna kadar 1000 kilometre yi bulacağını da şimdiden tahmin etmek güç bir şey değildir.

Millî Sosyalist idaresi, bu vakayii kemali iftiharla kaydetmekte haksız değildir. Bu yolların inşasına başlanmazdan evvel, plânların, ecnebî memleketlerde nekadar istihfafla karşılandığını bilmez değiliz. Millî Sosyalist idaresi büyük işe giriştiğini ilân ettiği zaman, muhalifler, bu işin hiçbir zaman başarılamıyacağına kati surette kani idiler. Filhakika, plân da okadar sade bir şey değildi. Böyle inşaata girişmek kararı, payıdar olamıyan bir sistemin tesirlerinden henüz kurtulamıyan bir devirde verilmişti. Hükûmet, inhilâl etmiş, harab bir vaziyette bulunan eski idare makinesi bir taraftan müstacelen tamir ve ıslâh etmekle meşgul iken, hizmetinden ancak bir atide istifade edileceği sanılan muazzam şebekenin inşasına girişildi. Şüphesiz böyle bir proje, Millî Sosyalist azim ve iradesinin sebat ve savletine vakıf olmıyanlar nezdinde bir cüretkârlık diye telâkki edilebilirdi. Vakayi, bütün bu şüpheleri bertaraf etmekte gecikmedi. Ve bu eser, her sene, günden güne muazzam bir şekil alarak, terakki etti. Milyonlarca insanlar, orada iş buldular. Bu biricik eseri tetkik ve takdir etmek için dünyanın her tarafından mütehassıslar geldi bütün dünya bu nakliyatı, bu inşaat tahakkukunun tesirinden kurtulamadı; hattâ ikmal edilmiş olan bu muazzam eserleri takdir etmek istemiyen memleketler nezdinde bile tesirlerini göstermekten hali kalmadı. Bu yolların inşasile değil yalnız Almanya dahilî nakliyatı değişecek, hattâ hudud haricindeki memleketler de, turistler üzerine sahhar bir cazibe icrasından geri kalmıyacaktır.

Bu son günlerde, Milî Sosyalist otomobilcileri müfreze komanı tarafından yapılan yorucu bir yürüyüş, Alman otomobil yollarının seyrü sefere açabileceği imkânları isbat ediyor.

Pazartesi sabahı saat yedide Berlin'de Kayzerhof otelinden hareket eden (Hünlayn Hühnlein), saat 11/32 de (Münih) de Odeon meydanına varmıştır. 576 kilometrelik mesafenin 527 kilometrelik otomobil yolunu dört saatta ve mütebakisini de yarım saatta ki ceman dört büçük saatta katetmiştir. Böyle bir netice rüya gibi görünürse de hakikat bu merkezdedir. Az zaman sonra da alelâde bir hâdise hükmüne girecektir.

Ziya BALCI

Balık akını var

Bugünlerde Karadenizden cereyanlar istikametinde Boğaza doğru balık akını başlamıştır.

Birçok sandalcılar dün kolayca külliyetli miktarda balık avlamışlardır. Alâkadarlar yakında geçen sene gibi bu yıl da limanı balık bolluğu istilâ edeceğini söylemektedirler.

Barda bıçak çekmiş

Beyoğlundaki "Tabarin,, barında bir hâdise olmuş Ahmet isminde bir adam mezkûr bar sahibi Emin Yalmana bıçak çekerek:

— Seni öldürürüm!...

Diye tehdit ettiğinden dün cürmü meşhut muhakemesine verilmiştir.

Muhakeme Ahmedi 10 gün hapse mahkûm etmiştir. Ayni barda polis memuru Hakkıya hakaret eden Şevket hakkında da 15 gün hapis kararı verilmiştir.

Yolcu salonu inşaatı

Denizbank idaresinin yaptırmakta olduğu asrî yolcu salonunun heyeti umumiyesinin yıl başına kadar bitirileceği ümit edilmektedir. Ancak salonun dahilî tertibat ve tefrişatının bir iki ay daha devam edeceği anlaşılmıştır.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma,

nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

GENÇ KIZ KALBİ

Nakleden: R. Gülseven No.10

— O kadar gitmiyor.. Her gün ayni şeyi yapmak insanı sıkmağa başlıyor.. Fakat Emine beni başından savmak için uğraşıp duruyor. Görünüşe nazaran, sabahları hiç rahat vermiyormuşum!.

Mürebbiyeye dönerek İffet devam etti:

— Emineye bu çiçekleri götürür müsünüz? Bunları bekliyor! Eğer isterseniz tekrar dönün. Ben büyük yoldan kuzenimle beraber yürüyeceğim. Ve bana başını çevirerek:

— Tabiî kendileri bana refakat etmek isterlerse..

Bu son sözleri gülerek söylemişti.

Ciddî bir tavırla eğildim. Şaşırmıştım. Benimle yalnız kalmak istediği açık idi. Acaba yine ne yapacaktı? Çünkü ilk gördüğüm gündenberi hakkındaki fikirlerim değişmişti. İffeti dünyanın en sevimli kadını olarak kabul ettikten sonra şimdi çekinğen duruyorum. Şımartılmış bir çocuk tavrı beni epey soğutmuştu.

Birkaç adım sessiz yürüdük.

— Kuzinim bu sabah Gemliğe gittiniz değil mi, dedi.

— Evet postaya iki mektup verdim.

— Ve benim için bir hediye almağa galiba!

Bunu nasıl keşfettiğine şaşırdım. Birden yüzümden okunan bu hayretimin sebebinde aldandı.

— Belki yanıldım, dedi.

— Hayır, sabahleyin dediğiniz şey için çıktım. Size kim söyledi?

— Hiç kimse! dün akşamki cevabınızdan şüphe etmiştim de: beni unutmuş muydunuz?

— Evet sizi unutmuş olalım. Bu unutkanlığı telâfime müsaade eder misiniz?

Bunları söylerken bilezik kutusunu uzattım.

— Tabiî memnuniyetle kabul edeceğim. Fakat dün gece hediyeden bahsettiğime canım sıkıldı. Bu doğru değildi.

— Bilâkis gayet tabiî bir şey.. Zaten siz söylemeseniz de ben düşünüyordum.

— Öyleyse pekâlâ.. Ml. Katı zaten sizden özür dilemek için göndermiştim.

Bunları söyledikten sonra, kutunun üstündeki beyaz kâğıdı çıkardı. Kutunun kapağını da açınca, bu saatte üzerindeki taşların yeşil ile mavi arasında parlak bir renk verdiği bileziği gördü.

Sevinçle kızararak:

— Aman ne güzel bilezik diye bağırdı. Bu çok güzel, fazla güzel, kuzenim, kardeşlerim kıskanacaklar.

— Zannetmem.

Gözleri parıldayarak ellerini uzattı:

— Ah ne kadar memnunum bilseniz! Fakat çok güzel, ve çok kıymetli, bilmem babam kabul etmeme müsaade edecek mi?

— Niye etmesin?

Halbuki, ben de, bu bileziğin genç bir kuzine verilecek bir hediye olmadığını düşünüyordum. Anasiyle babasının buna ne diyeceklerini endişe ile aklımdan geçiriyordum. İffet de galiba ayni şeyleri düşünüyordu; Fakat fazla tereddüt edecek bir tabiatı olmadığından bileziği küçücük bileğine geçirdi.

Bilezik çok yakışmıştı. Çocuk gibi bir tavırla bana işaret etti.

— İkimiz de dost kaldığımız müddetçe bilezik bileğimde kalacaktır. Fakat aramız bozulduğu gün ve size kızdığım vakit bunu çıkaracağım dedi.

— Ne tuhaf fikir!.

— Bilâkis söz söylemeden mütekabilen anlaşmak için çok rahat bir buluş. Ayni zamanda bu size bir ceza mahiyetinde olacak.. Fakat elverir ki bu güzel hediyeyi kabul etmeğe müsaade etsinler..

Birden hatırıma bir fikir geldi:

— İşte babanız ileride. Bırakınız onunla konuşayım. Muvafakatını elde etmek için bir tılsım buldum gibi geliyor..

— Haydi gidin, eğer muvaffak olursanız, şapkanızı başınızdan çıkarın. Taraçada dolaşacağım. Ve bunun ne demek olduğunu anlarım.

Beni neş'eli neş'eli bırakarak ileriledi. Yüzü, söylediği çocukça lâkırdılarla o derecede bir tezad teşkil ediyordu ki uzun müddet gözlerimle takip etmekten kendimi alamadım.

Bir kaç adımda, elleri arkasında bahçivanla konuşan Refik beyin yanına gittim. Bahçivan ayrıldıktan sonra bir iki kelime ile içinde bulunduğum müşkül vaziyeti anlattım. İffet, hediye olarak bir bebek getirdiğimi fakat kuzinimin küçük bir çocuk olmadığını görerek düştüğüm şaşkınlığı, Gemliktede münasip bir şey bulmanın zorluğunu ve nihayet, fiyatını saklıyarak, bir bilezik aldığımı söyledim.

— Bu çocuğa bir avuç şeker alıp vereydiniz daha mükemmel olurdu. dedi. Muhakkak ki bizim kuyumcular sizden dünya kadar para istemiştir.

— Amma, kuzinim bir avuç şekerle tatmin edilebilir miydi? dedim.

— Doğru, kız kısmı biraz büyüdü mü artık kumaş, dantelâ, mücevherden başka bir şey düşünmez. Ne yapalım, bebekten bahsetmediğiniz çok iyi oldu. Yoksa hediye olarak bu bebeği vereydiniz, sizi muhakkak hiç bir zaman affetmezdi.

Bu bebek meselesi kendisine o kadar tuhaf geldi ki gülmeğe başladı.

— Merak etmeyin. Hiçbir şeyden bahsetmeyiz. En doğru hareket budur.

— Ve bileziği vermeme müsaade....

Sözümü keserek:

(Devamı var)

KATİL ARANIYOR ? KİM ÖLDÜRDÜ ?

YENİ SABAHIN POLİS ROMANI

29 Çeviren: R. SAGAY

— Güzel Jenni dedi. Siz çok iyi kalplisiniz. Fakat teklifinizi kabul etmek doğru değil. Ben etrafıma tehlike yaratacak bir kimseyim.

— Susunuz! oturduğum yerle burası arasında uzun bir mesafe yoktur. Apartmanımın bulunduğu 8 inci Avenüde sizi aramak kimin aklına gelebilir.

— Belki hakkınız var. Fakat kararım kat'îdir. Yalnız telefon numaranızı verin. Yarın size telefon ederim.

Jenni'nin adresini aldıktan sonra da:

— Şimdi sizi evinize kadar götüreyim dedi.

Bunları söylerken, nazarı tesadüfen, kendisini hissettirmeksizin civar bir masaya oturan bir adama takıldı. Şişmanca, yüzü çıbanlı birisiydi.

Den bu adamın kendilerini dikkatle tekik ettiğini farketti. Yabancı adam Denin baktığını görünce, elindeki gazeteyi okuyormuş gibi başını eğerek saklandı.

Den derhal harekete geçti. Sigara tablasını yanına çekiyormuş gibi masa üzerinde eğilirken, sigara paketini yere düşürdü. Jenni kenara çekildi. Den yere eğilirken arkadaşının kulağına fısıldadı:

— Arkamızda oturanı tanıyor musunuz? bizi tetkik ediyor.

Denin ne demek istediğini anlamıştı.

Jenni:

— Bu garson da nerede diye hiddetle bağırarak başını çevirdi. Civardaki masadaki gazete kımıldadı. Kâğıdın üzerinden bir çift göz bu bağırmanın geldiği tarafa baktı. Sonra yeniden gazetenin arkasında kayboldu. Jenni masanın üzerinde kalmış olan kalemi aldı ve Dene:

— Size telefon numaramı yazayım. dedi. Bu vesileyle adresimi de vereyim. Küçük el defterini açık tutarak Dene uzattı. Jenni telefon numarasını ve adresini yazmış fakat altına da acele ile şunları ilâve etmişti:

"Hayır, tanımıyorum. Fakat ayrılalım. Ben ilk defa gideceğim. Sizi dışarıda bir takside beklerim,,

Jenni ayağa kalkmıştı:

— Allaha ismarladık yavrum, dedi. Bugünlerde bana telefon edersiniz. Ve tebesüm ederek kapıya doğru yürüdü.

Gazete okuyan adam, bir harekette bulunmadı. Daima Denin cihetine bakıyordu.

Vaziyet açık idi. Kendisini her taraftan takip ediyorlardı. Rontz'u arayan bir İngilizle Jenni'nin Angeloda tanıştıklarını öğrenmişlerdi. Belki de telefonla konuşmalarını da dinlemişlerdi.

Jenni'ye bir şey yapamazlardı. Kendisini kurtaracak masum gibi gösterecek kadar tiyatroda çalışmış bir artist idi. Fakat doğrudan doğruya eve gitmesini tembih etseydi, daha iyi olacaktı, yalnız başına olsa, kendisini takip eden adamı daha kolaylıkla atlatabilirdi: Jenni ile bu güç idi. Şimdi Den üç dakika bekliyecek ondan sonra sâkin bir tavırla çıkarak genç kadınla buluşacaktı. Fakat kapı Jenni'nin arkasından henüz kapanmıştı ki dışarıdan arka arkaya üç defa bir klakson sesi geldi.

Bu bir işaret idi. Derhal ayağa fırladı. Arka masada bir iskemle patırdısı, yabancı adamın da kalktığını haber verdi. Üç adımda kasaya gelerek kadına hesap puslasındaki parayı verdi. Ve geriye alacağını beklemiyerek dışarı çıktı. Sokakta, kapıdan içeri girmeğe çalışan bir guruba çarptı. Bundan memnun oldu. Çünkü arkasından gelen adam derhal dışarı çıkamıyacaktı. Kaldırıma yanaşmış bir taksiden, bir el kendisine işaret ediyordu. Hemen fırladı. Taksi hareket etti. Fakat ayni sâniyede arkalarından bir otomobil gürültüsü işitti. Döndü, bir kaç yarda mesafede büyük bir otomobil kendilerini takip ediyordu. Bu kahve renkli otobildi.

Den, etraflarındaki seyrüsefer işaretlerinden takip ettikleri yolun hep ayni istikamette gittiğini kalbi sıkılarak anladı. Bu vaziyette kaçmak imkânlarını azaltıyordu. Fakat hatırına, muhtelif defalar kullandığı bir tabiye geldi. Şoföre:

— İlk dönemece sapın. diye bağırdı. Başka bir otomobil bizi takip ediyor. Bundan kurtulmamız lâzım.

— Peki..

Şoför, heyecana düşmiyerek arabasını kulanıyordu. Taksi bir aralık önüne çıkan bir yan sokağa saptı. Eli kapı tokmağında duran Den:

— Dur, diye bağırdı. Ve arabanın tamamiyle durmasını beklemiyerek Jenniyi dışarı çıkardı. Ve bir kaç adım ötedeki büyük bir binanın karanlık kapısını işaret ederek oraya koşmasını söyledi. Bundan sonra Şoföre dönerek:

— Daha uzağa gitmiyeceğiz. Sen hızlı gitmeğe bak. Bu kahve renkli arabayı arkanızda epey tutarsanız Beş dolar bahşiş var dedi.

Şoförün müsbet cevabı üzerine, cebinden çıkardığı beş doları uzattı ve kaldırıma atlıyarak Jenni'nin yanına koştu. Taksi tekrar yola düzeldi. Tam bu sırada, öteki otomobil sokağın köşesini dönerek önlerinden geçti. Biraz sonra ileride kayboldular. Den alnını sildi. Jenni, Dene dikkatle bakarak:

(Devamı var)

Meryem — İstanbul:

Tab'ı mizacınız mütehavvil olup bazan hoş bazan da sırasına göre müz'iç olur ayni zamanda keyfî hareketlerinize tabi olduğunuzdan, hayalâta ve zarafete mütemayilsiniz - dir.

Ev işlerinde: Dikiş, nakış ve bunlara mümasil şeylere fevkalâde kabiliyetiniz vardır, hiç bir zaman ev hususiyetlerini ihmal etmezsiniz. Kocanıza sadık bir kadın olabilirsiniz. Evlâtlarınızı kendiniz yetiştirmek istersiniz. Bu hususta taliiniz yaver olduğundan aile sadeti te'min edeceksiniz. Yalnız bir takım noksanlarınızı tashih etmek şarttır. Kendiniz mülâyim tabiatlı olduğunuz için kalbiniz de yufkadır. En ufak bir şey için göz yaşı dökersiniz. Bununla beraber bütün kederlerinizi kocanızı da bu kedere iştirak ettirirsiniz. Bu kederinizin başlıcası aşk ve sevdadan başka bir şey değildir. Erken evlenmek suretiyle bu maniniz zail olabilecektir.

Sıhhatiniz: Bünyeniz zayıf olmakla beraber hassas bir kalbe mâliksiniz. Hiddet ve tehevvürünüzü terketmediğiniz tekdirde âsabınıza mağlûp olarak binnetice rahatsızlığınıza kendiniz sebep olacaksınız.

Fatma Nezahet — Beylerbeyi:

Zeki ve cevvalsiniz. Fakat nefsinize fazla muhabbetiniz vardır. Hiddet ve tehevvürünüz varsa da çabuk teskin edilirsiniz. Yalnız inat, mütehakkim ve müvevves tabiatlerinizi bazan ifrat dereceye vardırırsınız.Bu hal sizin için zararlı olacağı için kat'iyen yapmamanızı tavsiye ederim. Sizin yegâne arzunuz sevmek ve sevilmektir. Hele sevdirmek yollarını pek iyi bilirsiniz. Çünkü hem zarif ve hem de rikkati kalbinizle biçarelere yardımı seversiniz. Yalnız aşk sevdada, zevk ve lezzetten başka bir şey aramazsınız.

Fakat şunu iyi biliniz ki bu halin devamı sizi bir sevdanın zebunu olmak tehlikesine sevkedecek ve neticede bedbaht olacağınızı düşünerek kendinizi muhafaza ve nefsinize hâkim olmağa azmediniz. Bu cihet sizin ev kadınlığınıza da mani olacaktır. Ve evinizi ihmal ettirecektir. Bunların önünü almak için bir an evvel evlenip anne olmağa gayret ediniz. Ondan sonra bu halleriniz tedricen zail olacaktır.

Sanayii nefiseye fevkalâde istidadınız vardır. Bilhassa musiki gibi san'ata sülûk ederseniz az zamanda yükseleceksiniz. Bu hususta da ihtimamla hareket etmezseniz yine bir müşkülâta tesadüf edersiniz.

Size tavsiyem: Çok şiddetli olmayın. İnfialden sakının. Fazla derece olan açıklığınzı terkedin. Fazla dostluk yapmayın. Sıhhatınız iyidir. Taliiniz yaverdir.

Ayten Salâhattin kızı:

Bu kız büyüdüğü zaman hiddet ve tehevvüre mütemayil, kuvvei iradiyesine hâkim olamıyacaktır. Her şeyde müteredddit hal alacak ve en mühim bir işte bile kat'î kararını veremiyecektir. Fikir ve hissiyatını da açık söyliyemez. En ehemmiyetsiz bir şeyde hemen ağlıyacaktır.

Hoş meşreb ve cazibeli olacağından her kese kendisini kolayca sevdirecektir. Yalnız zarafete düşkün olmıyacak. Onun için her şeyden evvel güzel yemeklerle boğazını düşünecektir. İyi valde olacak ise de fazla olan kıskançlığı yüzünden bu hususta zarar görecektir. Gerçi aşk muhabbette sevdiğini bile hissettirmiyecek ise de genç yaşta sevdaya dalacak ve ihtiyarlıkta dahi ayni şeyi takip edecektir. Bunun kuvvei muhayyelesi hayatta pek büyük bir rol oynıyacaktır. Bu çocuğun talii ticaret sahasında pek parlak olacak bu işe sülûk ederse az zamanda fakat isbat etmek şartiyle şayanı dikkat neticelere vasıl olabilecektir. Yalnız tenbelliği başta geleceğinden şimdiden bunu terkettiriniz. Ve faal olmasına gayret etmelidir.

Buna tavsiyem: Boğazına düşkün olduğundan fazla yemek kendisine zarar verecektir. Tenbelliği, kıskançlığı terketmelidir.

Kemal - Bakırköy:

Henüz küçük olduğu için sıhhatına itina edilmiş ise büyüdüğü zaman nazik ve narin olur. Ayni zamanda yakışıklı ve kuvvetli olmakla faal bir erkek olacaktır. Yalnız asabî hareketleri mevcut olduğundan bunu şimdiden tashihe çalışmalı ve ona karşı müşfik davranmalıdır.

Büyüdüğü zaman: Kuvvayi akliye ve bedeniyece mümtaz olur. Şekil ve kıyafetleri zahiren mükemmel olduğu kadar akıl ve zekâsı da metin ve cevval olacak ve tavrı idaresi de calibi dikkat bir hal alacaktır.

Kendisi hulusiniyet sahibi ve açık yürekli olup kelimenin bütün manasiyle namuskâr olacaktır. Yalnız bazan keyfî hareketlerin ifrat dereceye varması yüzünden şamatacı, mütekebbir ve bazan da endişeye meyyal olacaktır. Kendisi her ne yapacak olsa iyi olmuş telâkki ederek herkesin de öyle telâkki etmesini istiyecektir. Bu hususta nefsine fevkalâde bir itimat besliyecektir. Vefakârlığı yüzünden her işte ön ayak olacaktır.

Aşk muhabbeti fezaili insaniyeden addedecek ve sevdiği kadına son derece sadık kalacaktır. Fakat müthiş bir surette kıskanç olacak ve bu yüzden çok defa hattâ ekseriya beyhude yere kendini bedbaht etmeğe sebep olacaktır. Çünkü neticede tamiri kabil olmıyacak felâketlere meydan vermek suretiyle hayatını zehirliyecektir. Çünkü ifrat derecede aşk sevdaya meyli olacaktır.

İHSAN AKI

Serbest Duygular

Okuyucularımızdan Aldığımız Yazı ve Şiirleri Neşrediyoruz

ATAM

Sanki gökler yarıldı, bir matem tülü oldu,
Güneşle doğan günler, bir hicran günü oldu.
İçimizde açılan, bu ayrılık yarası,
Mahşere dek kalacak, kalpte materm karası
Atam, altın kalbinle, fanilikten uzaktın,
Hangi illere gittin, bizi neden bıraktın.
Ayrılığın elemi, içimizi dağlıyor,
Kalk gör ATAM, bu Türkler bir kalp gibi ağlıyor
Söyle bize teselli, hangi baharlar olsun,
Söyle istikbaldeki günler, sensiz mi doğsun.
ATAM artık bu sema, bize kara kubbedir,
Öksüz kalan kalbimiz, bir ebedî türbedir.
Ayrılık içimizi yas ateşile yaktı,
O göklerden yıldızlar, bir şebnem gibi aktı
ATAM şimdi kalbimiz, boğularak çarpıyor,
Makberinden doğrul da, bunu Tanrımızdan sor,
O tanrı seni bize, Türklüğe çok mu gördü,
Başımıza sökülmez, matemden çelenk urdu.
Bir avuç toprak bizi, ebediyen ayırdı,
Ölmez zannettiğimiz, inancımızı kırdı.
Mavi gökler bölünse, matemimizdir deye,
Azdır bu yüce Türkün, kalbindeki sevgiye.
Sönen volkanlar taştı, duran yıldızlar koştu,
Yalnız bu dünya değil, sonsuz kâinat coştu.
Afakı saran matem, asırlarca diner mi,
Gönlümüzdeki elem, ebediyen biter mi
Bu kara acı günün, zülmeteeş yasına,
Bizleri mi bıraktın, kalmaz mıydı yarına.
Başlarımız büküldü; gözlerde birer perde,
Söyle nereye gitti, Tanrım, Atamız nerde
Asla inanmıyoruz, ATA ölmez diyorduk.
Giden yalnız bir kalıp, kalan ebedî sevgi,
Bize mukaddes hep O, asla yok başka deng.
Öyle bir güneştin ki, fezada eşin yoktu,
Çizdiğin mahrek, Türkün cihan için bir yoldu
Kalbimizdeki sevgi, kıyamet kopsa sönmez,
Kurduğun cumhuriyet, son Türk ölmeden ölmez
Dinmiyen göz yaşları, bütün kalpleri sardı,
Tanrım bu kadar acı, günlerinde mi vardı?

İzmir Karşıyaka
N. OZAN

Gaziantep Vilâyeti

Umumî meclis azaları yeniden seçildi

Gaziantep hususî muhabirimizin bildirdiğine göre vilâyet Umumî Meclisi kanunî müddetini ikmâl etmiş olduğundan Birinci Kânunun birinci perşembe günü vilâyet dahilinde yeniden Umumî intihap yapılmış ve vilâyet Umumî Meclisin âzâları seçilmiştir.

Seçim Gaziantepte perşembe günü sabahleyin saat dokuzda Belediye salonunda başlamış, seçimde Vali ve Parti başkanı Rıza Çevikle vilâyet idare heyeti âzâları hazır bulunmuşlardır. İntihaba ikinci müntehiplerle şehir meclisi âzâsından (165) kişi iştirak etmiş ve vilâyet merkezi umumî meclisi âzâlıklarına (154) reyle aşağıdaki isimleri yazılı zatlar seçilmişlerdir:

Muhtar Göğüş Doktor Abdülkadir Göksel, Eczacı Bekir Aksoy, Naci Dai, Hatice Mennan, Nuri Pazarbaşı, Hasan Kandemir.

Ve yine Meclis yedek âzâlıklarına 11 reyle Bahtiyar Patpat. Onar reyle Mustafa Yalkın, Abdullah Güzel, Yusuf Tüfekçi, Rüştü Aalar, Mehmet Kasap, Ali Beşe seçilmişlerdir.

Bir deli beraet etti

Bundan bir müdet evvel birindci sulh ceza muhakemesinde bir hâdise olmuş ve Münevver isminde ihtiyar bir kadın heyeti hakimeye hakaret ettikten sonra:

— Ben deliyim galiba.. Beni muhakkak muayene ettiriniz! diye bağırmıştı.

Hâkim de hakaretten dolayı asliye 4 üncü ceza muhakemesine verilen Müneverin zihnen malûl olduğu tesbit olunarak dün beraetine karar verilmiştir.

TİYATROLAR

HALK OPERETİ
Bu akşam başlıyor ilk temsil
(İÇ İÇE)
Müzik: Seyfettin Asal
Reji: Raşit Rıza

✶

TURAN TİYATROSU
Sanatkâr Naşit, Cemal Sahir Okuyucu Seniha Mezey varyetesi.
BALAYI Vodvil 3 P.
DANS SOLO DÜET

Bursclı Koyuncunun Başına Gelenler

Osmanın sarraf Yantoya emanet bıraktığı 335 sarı lira nasıl deve oldu?

Bursadan gazetemize bildiriliyor:

Bir müddet evvel koyuncu Osman adında biri Eskişehire gideceği sırada ötedenberi kendisiyle iş yaptığı sarraf Yantoya üzerinde bulunan 335 altın lirayı emanet olarak bırakmıştır.

Koyuncu Osman Eskişehire gidip gelmiş, ve doğruca sarraf Yantonun dükkânına uğramıştır. Fakat bir de ne görsün? Dükkân kapalı.. Sarraf Yanto meydanda yok. Nereye gittiği de belli değil.. Hattâ komşuları da bilmiyor..

Bu vaziyet karşısında etekleri tutuşan Koyuncu Osman nereye baş vuracağını şaşırıyor, ve Yantoyu kendisi aramıya kalkıyor. Koyuncu Osman İstanbula giderek iki ay kadar dükkân geziyor, nihayet Yantoyu bir manifatura mağazasında tezgâhtarlık yaparken buluyor. Emanet paraları isteyen Osman şu cevabı alıyor:

— Kardeşim dükkâna anahtar uydurarak paraları çaldılar, iflâs ettim!. Bu iddia üzerine Koyuncu Osman mahkemeye müracaat ediyor.

Dün asliye cezada görülmiye başlanan bu muhakemede davacı Osman ayni iddiayı terarlamış, sarraf Yanto ise:

— Gerçi kendisiyle Eskişehirdenberi iş yapardım, hattâ bir sefer Osmana 5000 lira kadar borcum vardı, ödeye ödeye 1900 lirası kaldı. Bunun bonosu da kendisindedir. Fakat böyle 335 altın lirayı almadım. demiştir.

Davacı Osman filhakika sarraf Yantonun 1900 liralık bir bonosu olduğunu bildirmiş, lâkin kendisine emanet olarak 335 altın lirayı bırakırken yanında bulunan Tevfik isminde birinin buna şahadet edeceğini iddia etmiştir. Ayrıca sarraf Yantonun İstanbulda bu parayı aldığını söylediği iki kişiyi de şahit göstermiştir. Şahitlerin celbi için muhakeme talik edilmiştir.

TASHİH

2/12/938 tarihli gazetemizin yedinci sahifesinin 3 üncü sütununde İstanbul Asliye Dördüncü Hukuk mahkemesinin 938-976 numaralı dosyaya ait ilânda gümrükler tarafından Yani Leğolulos ile Kostantin Sihimidis aleyhine ikame olunan davada (2367) numaralı bekleme kanunu yerine (2267) olarak ilânda sehven yazılmıştır.

Tashihi keyfiyet olunur.

Halkevleri

Şiir Müsabakası

Beyoğlu Halkevinden:

Evvelce yapılması kararlaştırılıp 11-12-38 pazar günü saat 14,30 a talik olunan mükâfatlı müsabakanın şartları aşağıda tekrar yazılmıştır.

1 — Müsabakanın mevzuu, İstiklâl marşını şiir olarak iyi ve güzel okumak, marş olarak usulüne tevfikan söylemektir.

2 — Müsabakaya yirmi yaşına kadar (yirmi dahil) her genç iştirâk edebilir.

3 — Müsabaka mütehassıs bir jüri heyeti huzurunda yapılacaktır.

Jüri heyeti, Şair Bayan Şükûfe Nihal Başar, Edebiyat öğretmeni Bay Raif Güner, Vilâyet Seferberlik müdürü bay Cemal Gönenç, Konservatuar müdürü Bay Yusuf Ziya Demirci, Konservatuar yatı mektebi müdürü Bay Cemil Döneler den müteşekkildir.

4 — Birinciliği kazanana C.H.P. neşriyatından Cümhuriyetin 15 inci yıl dönümü münasebetile neşredilen çok kıymetli bir eser, ikinciliği kazanana bir kalem mükâfat olarak verilecektir.

5 Müsabakaya iştirâk etmek istiyen gençler 10-12-938 cumartesi günü akşamına kadar hüviyet cüzdanlarile Evimiz müdüriyetine müracaat ederek kaydolunmaları lâzımdır.

6 — Müsabakadan sonra Evimizin gösterit şubesi bir temsil verecektir.

7 — Müsabaka, Evimizin Beyoğlunda NURİZİYA sokağında Parti kurağındaki temsil sal[illegible] yapılacaktır.

⁂

Konferans

Beyoğlu Halkevinden:

1 — 8-12-938 perşembe günü saat 18,30 da Evimizin Tepebaşındaki merkez binasında, İstanbul mektupcusu Bay Osman Ergin tarafından (1453 ten 1938 e kadar İstanbulda kurulmuş olan Edebiyat ,Tarih ve ilim cemiyetleri) mevzuunda mühim bir konferans verilecektir.

2 — Herkes gelebilir.

Eyüp Ahkâmı şahsiye Hâkimliğinden:

Ölü Mehmet Söylemez terekesinden olup berayı tasfiye satılmasına karar verilen Eyüp Düğmesiler mahallesi, Biçakcı caddesinde 35 No. lu sokak kapısından girildikte: Aralık üzerinde iki oda, bir mutpak, bir helâ, ve üst katta bir odayı ve ayrıca bahçeyi havi ahşap muhtacı tamir evin tamamı açık arttırmaya çıkarılmıştır. Muhammen kıymeti tamamının (370) liradır.

Şartnamesi 7/12/938 gününden itibaren divanhaneye asılacaktır.

Birinci arttırma 9/1/939 pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadardır. Arttırmıya girmek için taliplerin muhammen kıymeti % yedi buçuğu nisbetinde pey akçesi vermeleri veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır.

Müterakim vergi borçluya, yirmi senelik evkaf, tavizi rüsumu dellâliye müşteriye aittir.

Birinci arttırma kıymetin % 75 şini bulursa müşterilerine ihale edilir. Aksi takdirde son arttırmanın teahhüdü bakî kalmak üzere arttırma 15 gün uzatılarak 25/1/939 tarihine rastlıyan çarşamba günü aynı saatte yapılır.

İpotek sahibi alacaklılarla diğer alacaklıların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki hakları ve hususile faiz ve masrafa aid olan iddialarını evrakı müsbiteleri ile birlikte ve 20 gün içinde bildirmeleri aksi takdirde hakları tapu sicilleri ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç kalacakları ve fazla malûmat istiyenlerin dairemizin 938/43 No. lu dosyamıza müracaatları ilân olunur. (12664)

Egenin En Çok Satılan ve Türkiyenin En Eski Gazetesi

Yeni Asır

8 Birinci Kânun PERŞEMBE

Gününden İtibaren İzmirde Tekrar İntişar Ediyor

AÇIK EKSİLTME ILÂNI

Haydarpaşa Lisesi Satınalma Kurumundan:

Cinsi:	Kilosu:	Tahmini bedeli Kuruş:	Tutarı Lira	İlk teminatı lira	İhale gün ve saati:
Tavuk eti	3000	58	1740		
Hindi eti	6500	48	3120	365	22, 12, 938 Perşembe saat 14.
			4860		Açık
Ayva	5000	11	550		
Gümüşane elması	6000	18	1080	168	22, 12, 938 perşembe saat 14,30
Portakal (80 lik)	15000 ad.	4	600		Açık
			2230		
Kayısı (çekirdekli)	2500	48	1200		
Ceviz içi	1000	55	550		
Çam fıstık	500	180	900		
Kuru Üzüm (No. 12)	2500	25	625	362	12, 938 perşembe saat 15.
Kuş Üzümü	500	20	100		Açık
Kuru İncir	1500	23	345		
Fındık içi (kavrulmuş)	800	90	720		
Üryani Erik	1500	25	375		
			4815		
Tahan helvası	4000	34	1360		
Pekmez	3000	22	660		22. 12, 938 perşembe saat 15,30
Tahan	3000	36	1080	264	Açık
Tel kadayır	1000	22	220		
Yassı kadayıf	1000	200			
			3520		
Tereyağ	1500	120	1800	186	
Kaymak	500	135	675		22, 12, 938 perşembe saat 16
			2475		Açık

Haydarpaşa Lisesi Pansiyonu için yukarıda cins, miktarı, tahmin bedelleri, ilk teminatları ve eksiltme gün ve saatleri yazılı yiyecekler parti halinde açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme Beyoğlu İstiklâl caddesi Karlman karşısında liseler alım satım komisyonu binası içinde toplanacak komisyonda yapılacaktır.

İsteklilerin şartnameleri mektepte görebilirler. İsteklilerin belli gün ve saatte carî sene Ticaret Odası vesikasiyle birlikte komisyona gelmele (8894).

Avrupanın 140 kuruşluk meyva tuzlarına mukabil 25 kuruşa

Hasan meyva özü

İştihasızlık-Hazımsızlık-Şişkinlik-Bulantı-Gaz-Sancı-Mide bozukluğu-Dil-Barsak ataleti-Inkıbaz-Sarılık-Safra Karaciğer-Sıkıntı-Sinir-Horlamak ve bütün mide ve barsak rahatsızlıklarına karşı *Hasan Meyva Özü* Kullanınız.

Mide için her yemekten sonra 1—2 tatlı kaşığı yarım bardak su içinde ve müshil için her sabah veaa gece yatarken aç karnına 1—2 çorba kaşığı yarım bardak su içinde köpürterek içmelidir. HASAN MEYVA ÖZÜ meyvalardan ve meyvaların özlerinden yapılmış bir harikai san'attir. Avrupa ve bilhassa İngiliz meyva tuzlarından daha yüksek olduğu kat'iyetle sabittir. Buna rağmen Avrupa meyva özlerinden beş misli daha ucuzdur.

HASAN MEYVA ÖZÜ yalnız bir türlü olup şekersizdir ve çok köpürür.

Şişe 25 iki misli 40 dört misli 60 sekiz misli 100 Kr.

Bu mevsimin KADIN MUŞAMBALARI gelecek mevsime kalmamalıdır. Bu, Baker Mağazalarının kat'î kararıdır. Binaenaleyh stokun verdiği imkân dairesinde her yerden iyi şerait ve ucuz fiatlarla satmağa devam edeceğiz.

Baylar!

Küçük bir ihmal insana bütün bir hayatı zehir eder. Unutmayınız ki:

PREZERVATİFLERİDİR.

Teki 10,3 lük 20,6 lık 40 Kr.

Her eczanede bulunur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

RADYOLİN

kullanan mes'ut güzeller

RADYOLİN

Kullandıklarını söyledikten sonra, dişlerin niçin bu kadar beyaz ve güzel olduğuna şaşmak hakikaten şaşılacak şeydir.

Radyolinle fırçalanan dişler ebedî bir hayata, sıhhate ve cazibeye malik olur.

DAİMA RADYOLİN

INHISARLAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri Kr. Sn.	Tutarı Li. Kr.	% 7.5 Teminatı Li. Kr.	Eksiltme Saati
Toz tütün çuvalı	2000 A.	26.75	535.--	40.12	15.30
3/8 200 m/m boy. yuvarlak başlı civata	4000 „				
3/8 120 „ „	8000 „	60 Ki.	440.—	33.—	16.—
3/8 demir pul	12000 „				

I — (2000) adet ince şeyler konabilen standart, normal sık örgülü toz tütün çuvalı ile Cibali Bakımevine yapılacak plâtformlara lüzumu olan eb'at ve miktarı yukarda yazılı yuvarlak başlı civata ve demir pul 1 - XII - 938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden ayrı ayrı pazarlık usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeliyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Pazarlık 19 - XII - 938 tarihine rastlıyan pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacağından isteklilerin % 7.5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8811)

★

I — İdaremizin Cibali Fabrikası için kadranlı ve otomatik tartan cinsten 1 adet 500, 1 adet 300 ve 1 adet 200 kilogramı tartabilecek kabiliyette cem'an 3 adet baskül şartnamesi mucibince açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

II — Hepsinin muhammen bedeli 2500 lira ve muvakkat teminatı 187.50 liradır.

III — Eksiltme 30 - XII - 938 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin fiyatsız fennî teklif ve kataloklarını eksiltme gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Tütün Fabrikalar şubesine vermeleri ve tekliflerin kabulünü mutazammun vesika almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7.5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8760)

★

I — İdaremizin Yavşan ve Çamaltı Tuzlaları için memur, amele ve lüzumunda hafif yük naklinde kullanılmak üzere satın alınacağı ve 26 - X - 938 de ihale edileceği ilân edilen 2 adet kamyonetin muhammen bedeli tezyit edilerek yeniden ve pazarlık usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Her ikisinin muhammen bedeli 6000 lira ve muvakkat teminatı 450 liradır.

III — Eksiltme 19 - XII - 938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14.30 da Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin kataloklariyle karoseri şekli ve dahilî taksimatını gösterir bir plân ile benzin sarfiyatını gösterir fennî tekliflerini ihale gününden 5 gün evveline kadar İnhisarlar Tuz fen şubesine vermeleri lâzımdır.

VI — İstekliler pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7.5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8835)

★

1 — Nümunesi mucibince satın alınacak "beheri 11.375 kuruş hesabiyle "341.25 lira muhammen bedelli 3000 adet süpürge için 29, XI, 938 tarihinde elde edilen fiyat lâyik hadde görülmediğinden açık eksiltmesi 10 gün temdit edilmiştir.

11 — Eksiltme 9, XII, 938 tarihine rastlıyan Cuma günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacağından isteklilerin yüzde 7,5 güvenme paralariyle birlikte Komisyona gelmeleri ilân olunur. (8896)

★

Çinsi :	Miktarı	Muhammen Bedeli Beheri Lira	Kş.	Tutarı Lira	Kş.	% de 7,5 teminatı.
Sert lâstik	300 kilo	2	80	840	—	
Yumuşak şambre lâstiği	300 "	2	80	840	—	
Ebonit	180 "	2	80	504	—	
				2184	—	163.80

1 — Şartname ve nümuneleri mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı kauçuklar açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatı hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 22, XII, 938 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneler de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8895)

★

Cinsi:	Eb'adı:	Miktarı	Muhammen bedeli: Beheri Lira	K.	Tutarı: Lira	K.	% de 7,5 Teminatı Lira	K.
Çıralı tahta	400X30X30	18 M3						
" "	400X28X30	8 "						
" "	400X25X3	10 "						
" "	400X28X8	18 "						
		54	45	—	2430	—		
Düz beyaz	400X30X30	10 M3	39	—	390	—		
Tahta.					2820	—	211	50

I — Yukarıda eb'ad ve miktarı yazılı 54 metre mikâbı çıralı tahta ile 10 metre mikâbı düz beyaz tahta pazarlık usuliyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatı hizalarında gösterilmiştir.

III — Pazarlık 12, XII, 938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8897).

İLÂN

İstanbul Asliye Dördüncü Hukuk Mahkemesinden:

Mazhar Cemal ve Yani vekili avukat Frango tarafından önce Cibalide (58) sayılı halk değirmeni sahibi Yorgi Efremidi ve İstanbul hazinei maliye muhakemat müdüriyeti aleyhine açılan istihkak davasının muhakemesi neticesinde: Yorginin borcundan dolayı davacı Mazha Cemalin yani emvaline konulan haczin kaldırılmaına karar verildiğine dair mahkememizden çıkan 3/11/938 tarih ve 210 Nolu ilâmın bir sureti müdeaaleyhlerden Yorgi Efremidiye de tebliğ edilmek üzere yukarıda yazılı adrese gönderilmiş ise de Yorgi, mezkûr mahalden çıkarak şimdi bulunduğu yer malûm olmadığından bahsile tebliğ edilememiş ve davacı vekilinin isteği üzerine bir ay müddetle ilânen tebligat yapılması tensip kılınmış ve mezkûr ilâm sureti mahkeme divanhanesine asılmış olmakla keyfiyet ilân olunur.

Beyoğlu Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Abdurrahman terekesi kayyımı avukat Ömer Cemilin Kasımpaşa Bahariye caddesi No. 17 de Hüseyin aleyhine açtığı dava neticesinde elli liranın 21/4/938 gününden itibaren yüzde beş faiz ile tahsiline dair verilen 1/12/938 tarihli hükmün müddeaaleyhin ikametgâhının meçhuliyetine mebni ilânen tebligat mecburiyetine mebni ilânen tebliğine karar verilmiş olmakla hülâsai hüküm makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (12678)

TÜRK HAVA KURUMU

Büyük Piyangosu

İkinci Keşide: 11 Birincikânun 938 dedir.

Büyük ikramiye: 45.000 Liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirâk etmeyi ihmâl etmeyiniz. Siz de piyangonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz..

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

Galata Levazım deposunda mevcut 88 lira 45 kuruş muhammen kıymetinde kırk parça muhtelif cinste demirbaş eşya ile keza muhammen kıymeti 30 lira olan iki ton muhtelif boy ve şekildeki hurda demir, 9, 12, 938 cuma günü saat onda, 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde açık arttırma ile satılacaktır.

İsteklilerin yüzde 7,5 pey akçeleriyle birlikte yukarıda yazılı gün ve saatte Galata Gümrük binasında kurulu komisyona müracatları. (8910)

İstanbul Defterdarlığından:

Defterdarlık binasında yapılacak (2105) lira (93) kuruş keşif bedeli tamirat işi açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 19, 12, 938 pazartesi günü saat 14 de yapılacaktır. Eksiltmeye girmek istiyenlerin bu işe benzer en az (2000) liralık iş yaptıklarına dair İstanbul vilâyetinden eksiltme tarihinden sekiz gün evvel alacakları ehliyet ve 938 yılına ait ticaret odası vesikalarını ve (158) liralık muvakkat teminat makbuzlarını ibraz etmeleri lâzımdır.

Taliplerin keşif, mukavele, fennî, hususî eksiltme şartnamelerini görmek üzere 18, 12, 938 tarihine kadar hergün Millî Emlâk Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (8824).

Dr. Hafız Cemal
Lokmanhekim
Dahiliye Mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri pazar hariç her gün 2.5 - 6 Salı, cumartesi 9.5 - 12 fukaraya
T. 22398 ★

Zührevî ve cilt hastalıkları
Dr. Hayri Ömer
Öğleden sonra Beyoğlu Ağacami karşısında No. 33 Telefon 41358

Deniz Hastahanesi cilt ve zührevi hastalıklar mütehassısı
DOKTOR
Feyzi Ahmet Onaran
Pazardan maada her gün 3 den sonra hastalarını kabul eder.
Adres: Babıâli Cağaloğlu yokuşu köşebaşı 43 Numara.

Sahibi: A. Cemalettin Saraçoğlu
Neşriyat müdürü: Macit ÇETİN
Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya